

TÜRK ÜROLOJİ DERGİSİ

TURKISH JOURNAL OF UROLOGY

A Peer-Reviewed Quarterly Journal

Biyomedikal Dergilere Gönderilen Makaleler için Standart Şartlar:

Biyomedikal Yayın Yazımı ve Edit İşlemi

Yayın Etiği: Sponsorluk, Yazarlık ve Sorumluluk

Tıbbi Dergi Editörleri Uluslararası Komitesi

Bu kılavuzun çevirisi ve basımı, Türk Üroloji Derneği tarafından orijinal versiyonuna bağlı kalınarak yaptırılmıştır. Ekim 2008'de güncellenmiştir. www.icmje.org

www.turkurolojidergisi.com

TÜRK ÜROLOJİ DERNEĞİ RESMİ YAYIN ORGANI

Official Journal of the Turkish Association of Urology

Biyomedikal Dergilere Gönderilen Makaleler için Standart Şartlar: Biyomedikal Yayın Yazımı ve Edit İşlemi

(Ekim 2008'de güncellenmiştir.)

Yayın Etiği: Sponsorluk, Yazarlık ve Sorumluluk

Tıbbi Dergi Editörleri Uluslararası Komitesi

Aşağıdaki bilgiler *Adobe Acrobat* pdf formatında okunmak/basılmak üzere hazırlanmıştır.

- I. Amaç Bildirisi
- A. Standart Şartlar Hakkında
- B. Standart Şartların Potansiyel Kullanıcıları
- C. Standart Şartlar Nasıl Kullanılmalıdır
- II. Araştırmanın Yapılması ve Rapor Edilmesinde Göz Önünde Tutulması Gereken Etik Hususlar
- A. Yazarlık ve Katkıda Bulunma
1. Makale Yazarları
2. Teşekkür Kısmında Adları Geçen Katılımcılar
- B. Editörlük
1. Editörün Görevi
2. Editöryal Bağımsızlık
- C. Hakemlik
- D. Çıkar Çatışması
1. Yazarların Bireysel Taahhütleriyle İlişkili Potansiyel Çıkar Çatışması
2. Proje Desteğiyle İlişkili Potansiyel Çıkar Çatışması
3. Editörler, Dergi Personeli veya Hakemlerin Taahhütleriyle İlişkili Potansiyel Çıkar Çatışması
- E. Kişisel Gizlilik ve Mahremiyet
1. Hastalar ve Çalışma Katılımcıları
2. Yazarlar ve Hakemler
- F. Araştırmada İnsan Deneklerin ve Hayvanların Korunması
- III. Biyomedikal Dergilerde Yayın Yapmakla İlişkili Yayınlama ve Editöryal Konular
- A. Negatif Çalışmaları Yayınlama Zorunluluğu
- B. Düzeltmeler, Geri Çekmeler ve "Kaygı İfadeleri"
- C. Telif hakkı
- D. Örtüşen Yayınlar
1. İki Yere Birden Gönderme
2. Gereksiz Yayın
3. Kabul Edilebilir İkinci Yayın
4. Aynı Çalışmaya Dayanan Rakip Makaleler
- a. Analiz veya Yorumdaki Farklar
- b. Bildirilen Yöntemler veya Sonuçlardaki Farklar
5. Aynı Veritabanına Dayanan Rakip Makaleler
- E. Yazışma
- F. Ekler, Tema Konuları ve Özel Seriler
- G. Elektronik Yayın
- H. Reklam
- I. Tıbbi Dergiler ve Genel Medya
- J. Klinik Çalışmaları Kaydetme Zorunluluğu
- IV. Makale Hazırlama ve Gönderme

A. Biyomedikal Dergilere Göndermek İçin Bir Makale Hazırlama

1. a. Genel Prensipler
- b. Spesifik Çalışma Tasarımları için Raporlama Kılavuzu
2. Başlık sayfası
3. Çıkar Çatışması Bildirme Sayfası
4. Özet ve Anahtar Sözcükler
5. Giriş
6. Yöntemler
- a. Katılımcıların Seçimi ve Tanımlanması
- b. Teknik Bilgiler
- c. İstatistik
7. Sonuçlar
8. Tartışma
9. Kaynaklar
- a. Kaynaklarla İlişkili Genel Hususlar
- b. Kaynak Stili ve Formatı
10. Tablolar
11. Resimler (Şekiller)
12. Resimler (Şekiller) için Açıklamalar
13. Ölçü Birimleri
14. Kısaltmalar ve Semboller
- B. Makalenin Dergiye Gönderilmesi
- V. Kaynaklar
- A. Bu Belgede Bahsedilen Basılı Kaynaklar
- B. Biyomedikal Dergilerle İlişkili Diğer Bilgi Kaynakları
- VI. Tıbbi Dergi Editörleri Uluslararası Komitesi Hakkında
- VII. Standart Şartların Yazarları
- VIII. Standart Şartların Kullanımı, Dağıtımı ve Çevirisi
- IX. Sorular

I. Amaç Bildirisi

I. A. Standart Şartlar Hakkında

Genel tıp dergilerinin editörlerinden oluşan küçük bir grup, dergilerine gönderilen makalelerin formatına yönelik bir kılavuz oluşturmak amacıyla 1978'de *Vancouver, British Columbia*'da gayri resmi olarak bir araya gelmiştir. Bu grup *Vancouver* Grubu olarak bilinir ve makale yazımına ilişkin şartlarını *National Library of Medicine / Ulusal Tıp Kütüphanesi (NLM)* tarafından geliştirilen bibliyografik kaynaklar için formatları içerecek şekilde, ilk defa 1979'da yayınlanmıştır. *Vancouver* Grubu genişlemiş ve yıllık olarak toplanan Tıbbi Dergi Editörleri Uluslararası Komitesi'ne (ICMJE) dönüşmüştür. ICMJE ilgi alanını, biyomedikal dergilerde yayın yapmakla ilişkili etik prensipleri içerecek şekilde giderek genişletmiştir.

ICJME, Biyomedikal Dergilere Gönderilen Makaleler için Standart Şartlar'ın çeşitli baskılarını yayınlamıştır. Yıllar içinde, makale hazırlamanın ötesine geçen hususların ortaya çıkması, editöryal politika ile ilgili bir dizi "İlave Bildiri"nin hazırlanması ile sonuçlanmıştır. Standart Şartlar belgesinin tamamı 1997'de gözden geçirilmiştir; bölümler Mayıs 1999 ve Mayıs 2000'de güncellenmiştir. Mayıs 2001'de, ICMJE potansiyel çıkar çatışmasıyla ilişkili bölümleri gözden geçirmiştir. İkibinüç'de, komite belgenin tamamını gözden geçirerek yeniden düzenlemiş ve ilave bildiri-leri yazının içine yerleştirmiştir. Komite bu gözden geçirmeyi 2008'de hazırlamıştır.

Biyomedikal Dergilere Gönderilen Makaleler için Standart Şartlar'ın içeriğinin tamamı telif hakkı gözetilmeksizin, kâr amacı gütmeyen eğitim için çoğaltılabilir; komite bu materyalin dağıtımını teşvik etmektedir.

Standart Şartlar'ı kullanmaya karar veren dergilerin, Yazarlar için Yönergelerindeki, şartlarının Standart Şartlar ile uyumlu olduğunu söylemeleri ve bu versiyona atıfta bulunmaları teşvik edilmektedir. Standart Şartları izleyen bir yayın olarak, www.ICMJE.org'da listelenmek isteyen dergiler ICMJE sekreterlik ofisiyle temas kurmalıdır.

ICMJE bir açık-üyelik organizasyonu değil, genel tıbbi dergilerin küçük bir çalışma grubudur. Ancak, bir dergi veya organizasyonun yeni bir bakış açısı sağlayacağını düşündüğünü olduğunda, ICMJE tarafından yeni üye yada konuk olarak davet edebilir. Biyomedikal yayın alanındaki editörler ve diğerleri için açık üyeliği olan organizasyonlar şunlardır; *the World Association of Medical Editors / Tıp Editörleri Dünya Birliği* www.WAME.org ve *the Council of Science Editors / Bilim Editörleri Konseyi* www.councilofscienceeditors.

I. B. Standart Şartların Potansiyel Kullanıcıları

ICMJE Standart Şartlar'ı öncelikli olarak, biyomedikal çalışmaların doğru, açık ve kolaylıkla erişilebilir raporlarının oluşturulması ve dağıtılmasında müşterek rol oynayan yazarlar ve editörlere yardımcı olmak için oluşturmuştur. Başlangıç bölümleri biyomedikal dergilerdeki makalelerin değerlendirilmesi, düzeltilmesi ve yayını süreciyle ilişkili etik prensipleri ve editörler ile yazarlar, hakemler ve media arasındaki ilişkileri konu almaktadır. Sonraki bölümler makalelerin hazırlanması ve gönderilmesindeki daha teknik yönleri konu almaktadır. ICMJE, belgenin tamamının hem yazarların hem de editörlerin ilgisine uygun olduğuna inanmaktadır.

Standart Şartlar hakemler, yayıncılar, medya, hastalar ile aileleri ve genel okuyucular gibi konuyla ilgili diğer taraflara, biyomedikal yazarlık ve düzeltme süreci hakkında yararlı görüşler sağlayabilir.

I. C. Standart Şartlar Nasıl Kullanılmalıdır

Standart Şartlar araştırmanın gerçekleştirilmesi ve bildirilmesindeki etik prensipleri ifade eder ve edit etme ve yazmanın spesifik unsurlarıyla ilişkili öneriler sağlar. Bu öneriler, büyük ölçüde "kanıta dayalı" olmayı amaçlayan yöntemli, planlanmış bir araştırmanın sonuçlarına değil makul sayıda

editör ve yazarın yıllar boyunca birikmiş ortak deneyimine dayanmaktadır. Mümkün olan her durumda, önerilere bunları doğrulayan akıl yürütme eşlik etmektedir; bu şekilde, belge bir eğitim amacını yerine getirmiş olmaktadır.

Yazarlar mümkün olan her durumda bu belgedeki önerileri izlemeyi faydalı bulacaktır, bunun nedeni, açıklamalarda bahsedildiği gibi, böyle yapmanın herhangi bir dergiye gönderilen makaledeki bildirim açık ve kalitesini geliştirdiği gibi edit etme kolaylığını sağlamasıdır. Aynı zamanda, her derginin yalnızca kendi amaçlarına uyan editöryal şartları vardır. Yazarların bu nedenle makaleleri için seçtikleri dergiye özgü Yazarlar için Yönergeler ile -örneğin, bu dergi için uygun olan konular ve gönderilebilecek yazı türleri (örneğin, orijinal makaleler, derlemeler veya olgu raporları)-aşına olmaya ihtiyaçları vardır ve bu yönergeleri izlemelidirler.

II. Araştırmanın Yapılması ve Rapor Edilmesinde Göz Önünde Tutulması Gereken Etik Konular

II. A. Yazarlık ve Katkıda Bulunma

II. A. 1. Makale Yazarları

Genellikle "yazar" yayınlanmış bir çalışmaya belirgin entelektüel katkılarda bulunmuş biri olarak düşünülmemektedir ve biyomedikal yazarlık önemli akademik, sosyal ve ekonomik çıkarımlara sahip olmaya devam etmektedir (1). Geçmişte, yazarlar ve Teşekkür kısmında listelenen kişilerin çalışmaya katkıları hakkında nadiren okuyuculara bilgi verilmekteydi (2). Günümüzde bazı dergiler, en azından orijinal araştırmalar için, gönderilmiş bir çalışmaya katıldı denilen her kişinin katkıları hakkında nadiren okuyuculara bilgileri talep etmekte ve basmaktadır. Editörler, hem çalışmanın tamamının bütünlüğünden kimin sorumlu olduğunu hem de katkıda bulunmayı tanımlayan hem de politikaları geliştirmeleri ve yerleştirmeleri için güçlü bir şekilde teşvik edilmektedir.

Katkıda bulunma ve garantörlük politikaları, katkıda bulunma ile ilgili belirsizliklerin çoğunu ortadan kaldırmakla birlikte, yazarlık için yeterliliği gösteren katılımın miktar ve kalitesi hakkında soruları cevapsız bırakmaktadır. ICJME yazarlık için aşağıdaki kriterleri önermiştir; bu kriterler yazarları diğer katkıda bulunanlardan ayıran dergiler için hâlâ uygundur.

- Yazarlık kredisi şunlara dayanmalıdır 1) çalışmanın düşünülmesi ve tasarlanmasına, verilerin toplanmasına veya verilerin analiz ve yorumuna önemli ölçüde katkı; 2) önemli entelektüel içerik açısından makale taslağının hazırlanması veya gözden geçirilmesi; ve 3) yayınlanacak versiyonun son onayı. Yazarlar 1, 2 ve 3 koşulları sağlamalıdır.

- Çalışmayı büyük, çok merkezli bir grup gerçekleştirdiğinde, grup makale için doğrudan sorumluluğu kabul edecek bireyleri belirtmelidir (3). Bu bireyler yukarıda tanımlanmış olan yazarlık/katkıda bulunma kriterlerini tam olarak sağlamalıdır ve editörler bu bireylerden dergiye özgü yazar ve çıkar çatışması açıklama formlarını doldurmalarını isteyecek-

tir. Bir grup tarafından yazılan bir makaleyi gönderirken, yazışmaları yapan yazar tercih edilen atfı açık bir şekilde belirtmelidir ve grup adıyla birlikte yazarların tamamını belirtmelidir. Dergiler genellikle grubun diğer üyelerini Teşekkür kısmında listeler. NLM grup adını ve grubun makale için doğrudan sorumlu olarak belirttiği bireylerin adlarını dizinler; eğer Teşekkür kısmında listelenmişse iş birliği yapanların isimlerini de listeler.

- Proje desteğinin bulunması, verilerin toplanması veya araştırma grubunun genel olarak yönetilmesi tek başına yazarlığı sağlamaz.

- Yazar olarak belirtilen herkes yazarlık için yeterli olmalıdır ve yeterli olan herkes listelenmelidir.

- Her yazar çalışma içeriğinin ilgili kısımlarında topluma karşı sorumluluk alabilecek oranda çalışmaya katılmış olmalıdır.

Bazı dergiler son zamanlarda çalışmanın fikir/planlama aşamasından makale olarak yayınlanması aşamasına kadar tamamının sorumluluğunu alacak bir veya daha çok yazarın "garantörler" olarak belirtilmesini de talep etmekte ve bu bilgiyi yayınlamaktadır.

Giderek artan bir şekilde, çok merkezli çalışmaların yazarlığı bir gruba atfedilmektedir. Grubun yazar olarak adlandırılan bütün üyeleri, yazarlık/katkıda bulunma için yukarıdaki kriterleri tam olarak sağlamalıdır.

Grup, yayın için makaleyi göndermeden önce katkıda bulunanlar/yazarlar hakkında birlikte kararlar almalıdır. Yazışmaları yapan yazar/garantör bu bireylerin varlığı ve sıralamasını açıklamaya hazır olmalıdır. Yazarlık/katkıda bulunma kararlarını almak veya yazarlıkla ilişkili çatışmalara hakemlik yapmak editörlerin görevi değildir.

II. A. 2. Teşekkür Kısmında Adları Geçen Katılımcılar

Yazarlık için kriterleri sağlamayan katılımcıların hepsi teşekkür kısmında listelenmelidir. Teşekkür edilebilecek örnekler şunları içerir; sadece teknik yardım, yazma yardımı sağlayan bir kişi veya sadece genel destek sağlayan bir bölüm başkanı. Editörler yazışmaları yapan yazarlardan çalışma tasarımı, veri toplama, veri analizi veya makale hazırlığında yardım alıp almadıklarını beyan etmelerini istemelidir. Eğer böyle bir yardım mevcutsa, yazarlar bu yardımı sağlayan kişilerin kimliğini ve yayınlanmış makalede bunu destekleyen oluşumu açıklamalıdır. Finansal ve materyal yardım için de teşekkür edilmelidir.

Makaleye materyal olarak katkıda bulunan fakat katılımları yazarlığı sağlamayan kişilerin grupları "klinik araştırmacılar" veya "katılan araştırmacılar" gibi başlıklar altında listelenbilir ve işlevleri veya katkıları, örneğin "bilimsel danışman olarak görev almıştır", "çalışma önerisini kritik olarak gözden geçirmiştir", "veri toplamıştır" veya "çalışma hastalarını bulmuş ve ilgilenmiştir" şeklinde tarif edilmelidir. Okuyucular verileri ve sonuçları onayladıklarını düşünebileceklerinden, bu kişiler teşekkür kısmında adlarının geçebilmesi için yazılı izin vermelidirler.

II. B. Editörlük

II. B. 1. Editörün Görevi

Bir derginin editörü, dergi içeriğinin tamamından sorumlu olan kişidir. Tıbbi dergilerin sahipleri ve editörlerinin, ortak bir çabası vardır; derginin açıkladığı amaçları ve maliyeti göz önünde tutularak üretilmiş, güvenilir, okunabilir bir dergi yayınlamak. Bununla beraber dergi sahipleri ve editörlerin farklı işlevleri vardır. Dergi sahiplerinin editörleri işe alma ve işten çıkarmaya ve editörlerin mümkün olan en geniş şekilde katılması gereken önemli ticari kararlar alma hakkı vardır. Editörler derginin editöryal içeriğini belirlemede tam yetkiye sahip olmalıdır. Editöryal özgürlük kavramı, editörler tarafından pozisyonlarını tehlikeye atacak düzeyde olsa bile kararlı bir şekilde savunulmalıdır. Uygulamada bu özgürlüğü güvence altına almak için, editörün yetki verilmiş bir yöneticiye değil, en üst düzey dergi sahipliğine doğrudan erişimi olmalıdır.

Tıbbi dergi editörlerinin, hakları ve görevlerini, görevlendirmenin genel koşullarını ve çatışmaların çözümü için mekanizmaları açıkça ortaya koyan bir sözleşmesi olmalıdır.

Bağımsız bir editöryal danışma kurulu, editöryal politikayı kurma ve sürdürmede editöre yardımcı olabilir.

II. B. 2. Editöryal Özgürlük

ICMJE, Tıp Editörleri Dünya Birliği'nin editöryal özgürlük tanımını benimsemiştir. Bu tanıma göre, editöryal özgürlük veya bağımsızlık, editörlerin dergilerinin editöryal içeriği ve bu içeriğin yayınlanmasının zamanlaması üzerinde tam yetki sahibi olması kavramıdır. Dergi sahipleri, doğrudan veya kararları güçlü bir şekilde etkileyen bir çevre oluşturmak yoluyla, bireysel makalelerin değerlendirilmesi, seçimi veya edit edilmesine karışmamalıdır. Editörler kararlarını, derginin ticari başarısına değil, çalışmanın geçerliliği ve derginin okuyucuları için önemine dayandırmalıdır. Editörler, tıbbın bütün yönleri hakkında eleştirel fakat sorumlu görüşleri, bunlar yayıncının ticari hedefleri ile çatışsa bile, bir cezalandırılma korkusu olmaksızın ifade etmede özgür olmalıdır. Editörlerin ve editör organizasyonlarının, editöryal özgürlük kavramını destekleme ve bu özgürlüğün büyük ihlallerini uluslararası tıbbi, akademik ve sivil toplulukların dikkatine sunma zorunluluğu vardır.

II. C. Hakemlik

Yansız, bağımsız, eleştirel değerlendirme, bütün akademik çalışmanın bilimsel sürecini de içeren içsel bir parçasıdır. Hakemlik, dergilere gönderilen makalelerin editöryal kadronun parçası olmayan uzmanlar tarafından eleştirel değerlendirmesidir. Hakemlik bu yüzden bilimsel sürecin önemli bir uzantısı olarak görülebilir. Gerçek değeri çok az çalışılmış ve çok geniş olarak tartışılmış olmakla birlikte (4), hakemlik, editörlere hangi makalelerin dergileri için uygun olduğuna karar vermede ve yazarlar ve editörlere raporun kalitesini iyileştirmede yardımcı olur. Hakemli bir dergi yayınlanmış araştırma makalelerinin çoğunu dergi dışına değerlendirme için gönderir. Değerlendirme için gönderilen makalelerin sayısı ve çeşidi, hakemlerin sayısı, hakemlik

süreci ve hakemlerin görüşlerinin kullanımı değişebilir. Şeffaflık açısından, her dergi yazarlara bilgide bu konudaki politikasını açıkça ortaya koymalıdır.

II. D. Çıkar Çatışması

Hakemlik sürecinin genel güvenilirliği ve yayınlanmış makalelerin kredibilitesi kısmen, yazma, hakemlik ve editöryal karar alma sırasında çıkar çatışmalarının nasıl iyi ele alındığına bağlıdır. Bir yazarın (veya yazarın kurumunun), hakemin veya editörün eylemlerini uygunsuz (yanlılığa yol açacak) bir şekilde etkileyen finansal veya kişisel ilişkileri olduğunda, çıkar çatışması mevcuttur (böyle ilişkiler çift taahhüt, rakip çıkarlar veya rakip bağlılıklar olarak da bilinir). Bu ilişkilerin derecesi ihmal edilebilirten karar veremeyi etkileyen büyük bir potansiyele kadar değişir. Bütün ilişkiler gerçek bir çıkar çatışmasını temsil etmez. Diğer yandan, bireyin, ilişkinin bilimsel yargısını etkilediğine inanıp inanmamasına bakmaksızın çıkar çatışması potansiyeli mevcut olabilir. Finansal ilişkiler (kadroda olma, danışmanlıklar, hisse senedi sahipliği, kadro dışı ödemeler ve ücretli uzman şahitliği gibi) en kolay olarak saptanabilen çıkar çatışmasıdır ve derginin, yazarların ve hatta bilimin güvenilirliğine zarar vermesi en olası durumdur. Bununla beraber, çatışmalar kişisel ilişkiler, akademik yarışma ve entellektüel tutku gibi diğer nedenlerle görülebilir.

Hakemlik ve yayın sürecine katılanların tamamı, potansiyel çıkar çatışması olarak görülebilecek bütün ilişkileri açıklamalıdır. Editöryaller ve derleme makalelerde yanlılığı saptamak özgün araştırma raporlarından daha zor olabileceğinden, bunlarla ilişkili olarak da bu tür ilişkilerin açıklanması önemlidir. Editörler çıkar çatışması ve mali çıkarlar beyanlarında açıklanan bilgileri editöryal kararlar için temel olarak kullanabilir. Editörler makalenin değerlendirilmesinde bunun önemli olduğuna inanıyorlarsa, bu bilgiyi basmalıdırlar.

II. D. 1. Yazarların Bireysel Taahhütleriyle İlişkili Potansiyel Çıkar Çatışması

İster makale ister mektup olsun yazarlar bir metni dergiye gönderdiğinde, çalışmalarında yanlılığa yol açabilecek bütün finansal ve kişisel ilişkileri açıklamakla yükümlüdür. Belirsizliği önlemek için, yazarlar potansiyel çatışmaların var olup olmadığını açık bir şekilde ifade etmelidir. Yazarlar makalede başlık sayfasını izleyen çıkar çatışması bildirme sayfasında bunu yapmalıdır, eğer gerekirse ilave detaylar makaleye eşlik eden kapak mektubunda sağlanır. *(Bakınız Bölüm IV. A. 3. Çıkar Çatışması Bildirme Sayfası)*

Yazarlar yazım veya diğer yardımları sağlayan kişileri belirtmelidir ve bu yardımın mali kaynağını açıklamalıdır.

Araştırmacılar potansiyel çatışmaları çalışma katılımcılarına açıklamalıdır ve bunu yapıp yapmadıklarını makalede beyan etmelidir.

Editörler de, yazarlar tarafından potansiyel çatışmalar hakkında açıklanan bilgileri yayınlayıp yayınlamamaya karar vermek durumundadır. Emin olunamıyorsa, en iyisi yayınlama yönünde hata yapmaktır.

II. D. 2. Proje Desteğiyle İlişkili Potansiyel Çıkar Çatışması

Giderek artan bir şekilde, bireysel çalışmalar ticari firmalardan, özel vakıflardan ve hükümetten mali yardım almaktadır. Bu mali yardımın şartları, yanlılık ve diğer şekillerde araştırmaya şüphe düşürme potansiyeline sahiptir.

Bilim adamlarının, yayınlanması için güvenilebilir araştırma sonuçları göndermeye etik bir zorunluluğu vardır. Bunun yanı sıra, kişiler çalışmalarını için doğrudan sorumlu olduğundan, araştırmacılar verilere erişimlerini, bağımsız olarak verileri analiz etme yetilerini ve makaleyi hazırlama ve yayınlamalarını etkileyecek anlaşmalara girmemelidir. Yazarlar, eğer varsa, çalışma sponsorunun çalışma tasarımı; verilerin toplanması, analizi ve yorumu; raporun yazılması; ve raporun yayın için gönderilmesi kararındaki rolünü tanımlamalıdır. Eğer destekleyici kaynağın böyle bir katılımı olmamışsa, yazarlar bunu beyan etmelidir. Sponsorlar doğrudan araştırmaya katıldığında potansiyel olarak ortaya çıkan yanlılıklar, yöntemsel yanlılıklar ile benzerdir. Bazı dergiler, bu yüzden, sponsorun katılımı hakkında yöntemler kısmında bilgi içermeyi tercih eder.

Editörler, sonuçlardan özel veya finansal çıkarı olan bir kuruluş tarafından mali destek yapılan bir çalışmanın yazarından "Bu çalışmadaki verilerin tamamına tam bir erişimim oldu ve verilerin bütünlüğü ve veri analizinin doğruluğu için sorumluluğun tamamını almaktayım" gibi bir beyanı imzalamasını talep edebilir. Editörlerin yayın için böyle çalışmalarını kabul etmeden önce projeye özgü çalışmalarla ilişkili protokol ve/veya sözleşmelerin kopyalarını gözden geçirmesi teşvik edilmelidir. Eğer bir sponsor yazarın yayın hakkı üzerinde kontrolü şart koşmuşsa, editörler makaleyi dikkate almamayı tercih edebilir.

II. D. 3. Editörlerin, Dergi Personelinin veya Hakemlerin Taahhütleriyle İlişkili Potansiyel Çıkar Çatışması

Editörler, aşikar potansiyel çıkar çatışması olan örneğin yazarlardan herhangi biri ile aynı bölüm veya enstitüde çalışan hakemleri seçmekten kaçınmalıdır. Yazarlar sıklıkla editörlere potansiyel, genellikle mesleki, çıkar çatışması nedeniyle bir makaleye hakemlik yapmasının istenmemesi gerektiğini hissettikleri kişilerin isimlerini bildirir. Mümkün olursa, yazarlardan kaygılarını açıklaması veya doğrulaması istenmelidir; bu bilgi böyle taleplere uyup uymamaya karar vermede editörler için önemlidir.

Hakemler makale hakkındaki görüşlerinde yanlılığa yol açabilecek bütün çıkar çatışmalarını editörlere açıklamalıdır ve yanlılık için bir potansiyel varsa spesifik makalelere hakemlik yapmaktan kendilerini çekmelidirler. Yazarların durumunda olduğu gibi, potansiyel çatışmalarla ilgili olarak hakemlerin sessiz kalması, çatışmanın olduğu ama hakemin bunu açıklamadığı veya çatışmanın olmadığı anlamına gelebilir. Bu nedenle hakemlerden de çatışmaların olup olmadığını açık şekilde beyan etmeleri istenmelidir. Hakemler çalışmadaki bilgileri yayınlanmadan önce kendi çıkarları için kullanmamalıdır.

Makale hakkında son kararları alan editörlerin, karar alacakları konulardan hiçbirisiyle kişisel, profesyonel veya

finansal ilişkileri olmamalıdır. Editöryal kadronun diğer üyeleri, eğer editöryal kararlara katılıyorlarsa, finansal çıkarlarının güncel bir tarifini (editöryal yargılarla ilişkili olabileceğinden) editörlere sunmalıdır ve bir çıkar çatışması varsa kendilerini herhangi bir karardan çekmelidirler. Editöryal kadro, makale üzerinde çalışılırken elde edilen bilgileri kişisel kazançları için kullanmamalıdır. Editörler dergi kadrosunun taahhütleriyle ilişkili potansiyel çıkar çatışmaları hakkında düzenli olarak açıklama beyanları yayınlamalıdır.

II. E. Kişisel Gizlilik ve Mahremiyet

II. E. 1. Hastalar ve Çalışma Katılımcıları

Hastaların kişisel gizliliğe hakları vardır ve bu hak "bilgilendirilmiş olur/informed consent" olmaksızın çiğnenmemelidir. İsimleri, baş harfleri veya hastane numaralarını içeren kimliğin ortaya çıkmasına yol açabilecek bilgiler, bilimsel amaç için esas olmadıkça ve hasta (veya ebeveyn veya veli) yayın için yazılı bilgilendirilmiş olur vermedikçe, yazılı tariflerde, fotoğraflarda ve soyağacı şemalarında yayınlanmamalıdır. Bu amaç için olan bilgilendirilmiş olur, kimliği ortaya çıkabilecek olan hastaya yayınlanacak olan makalenin gösterilmesini gerektirir. Yazarlar bu hastalara, kimliğin ortaya çıkmasına yol açabilecek olası materyalin yayından sonra basılı formda olduğu kadar internet aracılığıyla da erişilip erişilemeyeceğini açıklamalıdır. Hasta izni, yerel düzenlemeler ve yasaların emrettiği gibi yazılmalı ve dergi, yazarlar veya her ikisi tarafından arşivlenmelidir. Geçerli yasalar bir bölgeden diğerine değişiklik gösterebilir ve dergiler kendi politikalarını yasal kuralları gözönüne alarak oluşturmalıdır.

Kimliğin ortaya çıkmasına yol açabilecek esas olmayan ayrıntılar ihmal edilmelidir. Anonimliğin sürdürülebilirliği hakkında herhangi bir şüphe varsa, bilgilendirilmiş olur alınmalıdır. Örneğin, hastanın fotoğraflarında göz bölgesinin maskelenmesi anonimlik için yetersiz bir korumadır. Kimliğin ortaya çıkmasına yol açabilecek karakteristikler, genetik soyağacında olduğu gibi, anonimliği korumak için değiştirilmiş ise, bu değişikliklerin bilimsel anlamı saptırmadığı yazarlar tarafından garantilenmelidir ve editörler bunu belirtmelidir.

Bilgilendirilmiş olur gereksinimi derginin Yazarlar için Yönergelerinde bulunmalıdır. Bilgilendirilmiş olur alındığında, bu yayınlanmış makalede belirtilmelidir.

II. E. 2. Yazarlar ve Hakemler

Makaleler yazarların gizliliğine saygı gösterilerek değerlendirilmelidir. Makalelerini değerlendirilmesi için göndermekle, yazarlar, saygınlıklarının ve kariyerlerinin bağımlı olabileceği bilimsel çalışmalarının ve yaratıcı çabalarının sonuçlarını editörlere emanet ederler. Yazarların hakları, makalelerin değerlendirilmesi sırasında gizli detayların açığa çıkmasıyla çiğnenebilir. Hakemlerin de editörler tarafından saygı gösterilmesi gereken gizlilik hakları vardır. Onursuz davranış veya sahtekarlık iddiaları varsa gizliliğin ortadan kaldırılması gerekebilir fakat diğer durumlarda mutlaka korunmalıdır.

Editörler yazarlar ve hakemlerden başka hiç kimseye makaleler hakkında bilgi (örneğin kendilerine gönderildiği, içeriği, değerlendirme sürecinin durumu, hakemlerin eleştirileri veya son karar) vermemelidir. Bu, yasal takibat için materyallerin kullanımı taleplerini de içerir.

Editörler hakemlerine, değerlendirme için gönderilmiş makalelerin ayrıcalıklı bir iletişim ve yazarların kişisel mal olduğunu açıkça belirtmelidir. Bu yüzden, hakemler ve editöryal kadronun üyeleri, makale yayınlanmadan önce yazarların çalışmasını halk içinde tartışmayarak ve onların fikirlerini kendilerine mal etmeyerek, yazarların haklarına saygı göstermelidir. Hakemlerin kendi dosyaları için makalenin kopyalarını almasına izin verilmemelidir ve editörün izni olmaksızın bunu diğerleriyle paylaşması yasaklanmalıdır. Hakemler değerlendirmelerini gönderdikten sonra makalelerin kopyalarını geri göndermeli veya imha etmelidir. Editörler reddedilmiş makalelerin kopyalarını tutmamalıdır.

Hakem yorumları hakemin, yazarın ve editörün izni olmaksızın yayınlanmamalıdır veya başka türlü kamuya açılmamalıdır.

Hakemlerin anonim kalıp kalmaması hakkındaki fikirler farklıdır. Yazarlar, değerlendirmenin anonim olup olmadığını belirlemek için makalelerini göndermek için seçtikleri derginin Yazarlar için Bilgi kısmına danışmalıdır. Yorumlar imzalanmadığında, hakemlerin kimliği hakemlerin izni olmaksızın, yazara veya başka birilerine açıklanmamalıdır.

Bazı dergiler, makale ile birlikte hakemlerin yorumlarını basmaktadır. Yazarlar ve hakemlerin izni olmaksızın böyle bir prosedür benimsenmemelidir. Bununla beraber, hakemlerin yorumları aynı makaleyi değerlendiren diğer kişilere gönderilmelidir, bu hakemlerin değerlendirme işleminden bir şeyler öğrenmesine yardımcı olur. Hakemlere editörün bir makaleyi kabul veya reddettiği kararı da bildirilebilir.

II. F. Araştırmada İnsan Deneklerin ve Hayvanların Korunması

İnsanlardaki deneyler rapor edilirken, yazarlar izlenen prosedürlerin insan deneylerinden sorumlu komitenin (kurumsal ve ulusal) etik standartlarıyla ve 2000 yılında revizyonu yapılmış 1975 Helsinki Bildirgesi ile uyumlu olup olmadığını belirtmelidir (5). Araştırmanın Helsinki Bildirgesi ile uyumlu yapıp yapılmadığına dair şüphe varsa, yazarlar yaklaşımlarının gerekçesini açıklamalıdır ve kurumun değerlendirme organının çalışmanın tartışmalı yönlerini açık bir şekilde onayladığını göstermelidir. Hayvanlardaki deneyler rapor edilirken, yazarlar laboratuvar hayvanlarının bakımı ve kullanımı için olan kurumsal ve ulusal kılavuzun izlenip izlenmediğini belirtmelidir.

III. Biyomedikal Dergilerde Yayın Yapmakla İlişkili Yayınlama ve Editöryal Konular

III. A. Negatif Çalışmaları Yayınlama Zorunluluğu

Editörler okuyucularını ilgilendiren, önemli bir konuda dikkatli bir şekilde yapılmış her çalışmayı, primer veya ilave sonuçlar istatistiksel olarak anlamlı olsa da olmasa da yayın

için ciddi bir şekilde dikkate alınmalıdır. İstatistiksel anlamlılığın olmaması nedeniyle bulguların dergiye gönderilmemesi veya yayınlanmaması yayın yanlılığının önemli bir nedenidir.

III. B. Düzeltmeler, Geri Çekmeler ve “Kaygı İfadeleri”

Editörler, başlangıçta, yazarların dürüst gözlemlere dayanan bir çalışma bildirdiğini var saymalıdır. Buna rağmen, iki tip zorluk ortaya çıkabilir.

Birincisi, yayınlanmış makalelerde çalışmanın bir kısmı hakkında bir düzeltmenin yayınlanmasını gerektiren hatalar fark edilebilir. Düzeltmeler numaralanmış bir sayfada görünmeli, içindekiler Tablosunda listelenmeli, tam orijinal atıfı içermelidir ve eğer online ise orijinal makale ile karşılıklı bağlantısı olmalıdır. Bir hatanın çalışmanın tamamını geçersiz kılacak kadar ciddi olması mümkün olmakla birlikte olasılığı düşüktür ve gerektiğinde her bir çalışma bazında editor ve yazarlar tarafından değerlendirilmelidir. Böyle bir hata, araştırmanın normal gidişi sırasında yeni bilimsel bilgilerin doğmasıyla açığa çıkan uygunsuzluklarla karıştırılmamalıdır. Bu durum düzeltme veya geri çekmeyi gerektirmez.

İkinci tip zorluk bilimsel sahtekarlıktır. Çalışmanın dürüstlüğü ve bütünlüğü hakkında güçlü bir şüphe ortaya çıkmış ise, ister gönderilmiş ister basılmış olsun, editörün sorumluluğu sorunun, genellikle yazara sponsorluk yapan kuruluş tarafından, uygun bir şekilde takip edildiğini garantilemektir. Normal şartlarda, tam bir inceleme yapmak veya durum belirlemek editörün sorumluluğu değildir, bu sorumluluk çalışmanın yapıldığı kurum veya mali desteği yapan kurumdur. Editöre son karar hakkında hızla bilgi sağlanmalı ve eğer sahtekarlığa konu olan bir makale yayınlanmışsa, dergi bir geri çekme basmalıdır. Eğer bu araştırma yöntemi tatmin edici bir şekilde sonuçlanmazsa, editör kendi araştırmasını yapmayı tercih edebilir. Geri çekmeye bir alternatif olarak, editör çalışmanın bütünlüğü veya çeşitli yönleri hakkında kaygıları ifade eden bir yazı yayınlamayı tercih edebilir.

Geri çekme veya kaygı yazısı, bu şekilde etiketlenmiş olarak, basılı derginin ve çevrim-içi versiyonun göze çarpan bir bölümünde numaralanmış bir sayfada görünmeli, içindekiler Tablosu sayfasında listelenmeli ve baş kısmında orijinal makalenin başlığını içermelidir. Basitçe editöre bir mektup şeklinde olmamalıdır. İdeal olarak, geri çekmenin ilk yazarı makaleninkiyle aynı olmalıdır, bununla beraber bazı koşullar altında editör diğer sorumlu kişilerden geri çekmeleri de kabul edebilir. Geri çekme metni makalenin niçin geri çekildiğini açıklamalı ve çekilen makaleye tam sitasyon referansını içermelidir.

Sahtekarlığa konu olan bir makalenin yazarının daha önceki çalışmalarının, geçerliliği varsayımında bulunulmaz. Editörler yazarın kurumundan dergilerinde yayınlanmış daha önceki çalışmaların geçerliliğini kendilerine garantilemelerini veya geri çekmelerini isteyebilir. Eğer bu yapılmazsa, editörler daha önce yayınlanmış çalışmanın geçerliliğinin belirsiz olduğu kaygısını ifade eden bir duyuru yayınlamayı tercih edebilir.

Editöryal veya bilimsel yanlış davranışla ilişkili şüpheleri olan editörler “the Committee on Publication Ethics (COPE)” / Yayın Etiği Komitesi’nin geliştirmiş olduğu mükemmel akış şemalarına danışmayı faydalı bulabilirler (www.publicationethics.org.uk). Bindokuzyüzdoksan-yedi’de kurulmuş olan COPE, hakemli dergilerin editörlerinin, bilimsel kaydın bütünlüğüyle ilişkili konuları tartışabileceği bir forumdur; editörleri, yayın sürecindeki etik problemleri soruşturmaları, bildirmeleri, kataloglamaları ve araştırmaları için destekler ve teşvik eder. COPE’un ana amacı araştırma ve yayın etiğindeki olası ihlallerle en iyi nasıl baş edileceğiyle uğraşan hakemler için sağlam bir zemin sağlamaktır.

III. C. Telif hakkı

Bir çok biyomedikal dergi, yazarlardan telif hakkını dergiye aktarmasını istemektedir. Bununla beraber, giderek artan sayıda “açık-erişimli” dergi telif hakkının transferini gerekli kılmamaktadır. Editörler telif hakkı aktarımı hakkındaki duruşlarını yazarlara ve dergilerinden editöryal içerik kullanmakla ilgilenen diğerlerine açıkça göstermelidir. Bir derginin içindeki makalelerin telif hakkı durumu değişkenlik gösterebilir: Bazı içeriklerden telif hakkı alınamaz (örneğin, ABD ve diğer bazı devletlerin çalışanları tarafından, çalışmaları esnasında yazılmış makaleler); bazılarında editörler telif hakkından feragat etmeyi kabul edebilirler; ve diğer bazıları da seri haklar altında korunmuş olabilir (elektronik yayın dahil, dergilerden başka yayınlarda kullanıma izin verilmiş olmasıdır).

III. D. Örtüşen Yayınlar

III. D. 1. İki Yere Birden Gönderme

Biyomedikal dergilerin çoğu, aynı anda diğer dergiler tarafından değerlendirilen makaleleri dikkate almayacaktır. Bu politikaya yol açmış olan temel düşünceler içinde şunlar sayılabilir: 1) Birden daha fazla yere eş zamanlı olarak gönderilmiş bir makalenin yayın hakkı için iki veya daha fazla derginin iddia etmesiyle ortaya çıkabilecek anlaşmazlık potansiyeli; ve 2) İki veya daha fazla derginin farkında olmadan ve gereksiz şekilde aynı makaleyi değerlendirmesi, edit etmesi ve yayınlaması olasılığı.

Bununla beraber, farklı dergilerin editörleri, eğer böyle yapmanın halkın sağlığı için en iyi olacağına inanıyorlarsa, bir makaleyi eş zamanlı olarak veya birlikte yayınlamaya karar verebilirler.

III. D. 2. Gereksiz Yayın

Gereksiz (veya çift) yayın, basılı veya elektronik ortamda daha önce yayınlanmış olan bir makaleyle büyük ölçüde örtüşen bir makalenin yayınlanmasıdır.

Yazar ve editörün bilerek bir makaleyi yeniden bastığının açık bir ifadesi olmadıkça, ister basılı ister elektronik olsun, primer kaynak olan süreli yayınların okuyucularının, okuduklarının orijinal olduğuna güvenebilmeye hakları vardır. Bu duruşun temelleri uluslararası telif hakkı yasaları,

etik davranış ve kaynakların uygun maliyetli kullanımınıdır. Özgün araştırmaların çift yayını özellikle sorunludur, çünkü bu yanlışlık yayının iki kere sayılması veya tek bir çalışmanın sonuçlarının uygunsuz değerlendirilmesi ile sonuçlanabilir ve bu da mevcut bilgileri çarpıtır.

Dergilerin çoğu, ister basılı ister elektronik ortamda olsun yayınlanmış bir makalede daha önce büyük ölçüde bildirilmiş veya başka bir yere yayın için gönderilmiş veya kabul edilmiş diğer bir makalede yer alan bir çalışmaya dayanan makaleler almak istemez. Bu politika derginin diğer bir dergi tarafından reddedilmiş bir makaleyi veya profesyonel bir toplantıda gösterilmiş olan özet veya poster gibi bir ön raporun yayını izleyen tam bir raporu değerlendirmesini engellemez. Bu politika dergilerin bilimsel bir toplantıda sunulmuş ama tam olarak yayınlanmamış veya bir toplantı raporu veya benzer bir formatta yayın için düşünülmeyen makaleleri değerlendirmesini de engellemez. Planlanmış toplantıların kısa basın bildirimleri genellikle bu kuralın ihlali olarak görülmez, fakat ilave veriler veya tablo ve figürlerin kopyaları bu bildirimleri destekliyse ihlal olarak görülebilirler. ICMJE, klinik araştırma kayıtlarına konmuş olan sonuçları şu durumda daha önceki yayın olarak göz önüne almaz; sonuçların ICMJE'nin kabul ettiği, araştırma yönteminin başlangıcında kaydedildiği kayıta sunulması ve sonuçların kısa yapılandırılmış özet veya tablo şeklinde konulması. ICMJE ayrıca, sonuç kaydının, sonuçlar yayınlandığında bu yayınlara tam bir referans vermesi gerektiğine veya sonuçların henüz hakemli bir dergide yayınlanmamış olduğunu belirten bir beyan içermesi gerektiğine inanmaktadır.

Yazar bir makaleyi yayına gönderirken, gereksiz veya çift yayın gibi görülebilecek bütün baş vurular ve daha önceki bildirimler (toplantı sunumları ve sonuçların kayıtlara geçirilmesi dahil) hakkında editöre mutlaka tam bir beyanda bulunmalıdır. Eğer makale, yazarların daha önce bir rapor yayınladığı veya diğer bir yayın organına ilişkili bir rapor gönderdiği konuları içeriyorsa, yazar editörü uyarmalıdır. Yeni makalede böyle bir rapordan bahsedilmeli ve referans verilmelidir. Editöre bu konuyu nasıl ele alması gerektiğine karar vermesinde yardımcı olması için, bu materyallerin kopyaları makaleyle birlikte gönderilmelidir.

Böyle bir uyarı olmaksızın eğer gereksiz veya çift yayına kalkışılmış veya gerçekleşmiş ise yazarlar editörden bir tepki geleceğini veya en azından, gönderilen makalenin anında reddedilmesi olasılığını bilmelidir. Eğer editör ihlallerin farkında olmamış ve makale yayınlanmışsa, yazarın açıklaması veya onayı olsun veya olmasın bir gereksiz veya çift yayını bildirisi muhtemelen yayınlanacaktır.

Kabul edilmiş fakat henüz yayınlanmamış bir makale veya editöre mektupta betimlenen bilimsel bilgilerin ön raporlarının halka açık yayın organlarına, hükümet kurumlarına veya üreticilere duyurulması bir çok derginin politikalarını ihlal eder. Makale veya mektup önemli tedavi edici ilaçları veya aşıların, diğer biyolojik ürünlerin veya tıbbi araçların ciddi yan etkileri veya bildirilmesi zorunlu olan hastalıklar gibi

halk sağlığı tehditlerini betimliyorsa böyle raporlara izin verilebilir. Böyle bir rapor yayını tehlikeye atmamalıdır ve önceden editörle tartışılmalı ve uzlaşmaya varılmalıdır.

III. D. 3. Kabul edilebilir İkinci Yayın

Devlet kurumları ve mesleki organizasyonlarca hazırlanmış kılavuzlar gibi bazı tip makalelerin, olası en geniş okuyucu kitlesine ulaşması gerekebilir. Böyle durumlarda, editörler bazen bilerek diğer dergilerde yayınlanmış materyalleri, bu dergilerin yazarları ve editörleri ile anlaşarak yayınlar. Çeşitli nedenlerle, ikinci yayının aynı dil veya diğer bir dilde, özellikle başka bir ülkede yayınlanması mazur görülebilir ve yararlı da olabilir ancak aşağıdaki şartlar sağlanmalıdır.

1. Yazarlar her iki derginin editöründen onay almıştır; ikinci yayın ile ilgilenen editör ilk versiyonun fotokopisi yeni baskısı veya metnine sahip olmalıdır.

2. En az bir haftalık bir yayın aralığı bırakılarak birinci yayının önceliğine saygı gösterilir (her iki editör arasında başka türlü için özel olarak anlaşılmamışsa).

3. İkinci yayın için olan makale farklı bir okuyucu grubunu hedeflemektedir; kısaltılmış bir versiyon yeterli olabilir.

4. İkinci versiyon birinci versiyonun verilerini ve yorumlarını sadık bir şekilde yansıtır.

5. İkinci versiyonun başlık sayfasındaki dip not, okuyucuları, meslektaşları ve dokümantasyon yapan kuruluşları, makalenin tam veya kısmen yayınlandığı hakkında bilgilendirir ve birinci referansı belirtir. Uygun bir dip not şu şekilde olabilir: "Bu makale, [dergi adı] dergisinde, [tam referans] olarak ilk defa yayınlanmış olan bir çalışmaya dayanmaktadır."

Bu şekilde olan ikinci yayınlar için izin ücretsiz olmalıdır.

6. İkinci yayının başlığı, bunun birinci yayını izleyen ikinci bir yayın (tam yeniden yayın, kısaltılmış yeniden yayın, tam çeviri veya kısaltılmış çeviri) olduğunu belirtmelidir. Not olarak, orijinal makale MEDLINE'da indekslenmiş bir dergide yayınlanmışsa, NLM çevirileri "yeniden yayınlar" olarak göz önüne almaz ve sitasyon yapmaz veya indekslemez.

7. Eş zamanlı olarak birden fazla dilde yayın yapan dergilerin editörleri, NLM'nin birinci dil versiyonunu indekslediğini anlamalıdır. Bir makalenin tam metni bir dergi sayısında birden daha fazla dilde görülürse (makalelerin hem İngilizce hem Fransızca olduğu Kanada dergileri gibi), her iki dil MEDLINE sitasyonunda belirtilir (örneğin, Mercer K. The relentless challenge in health care. Health Manage Forum. 2008 Summer;21(2):4-5. English, French. No abstract available. PMID:18795553.)

III. D. 4. Aynı Çalışmaya Dayanan Rakip Makaleler

Birlikte araştırmayı yapanların anlaşmazlıklarını yaymak amacıyla makalelerin yayınlanması, dergi sayfalarının israfına yol açabilir ve okuyucuların kafasını karıştırır. Diğer yandan, eğer editörler birlikte çalışan ekibin sadece bazıları tarafından yazılmış bir makaleyi bilerek yayınlarsa, ekibin geri kalanının yasal birlikle yazarlık haklarını ve

dergi okuyucularının bir çalışmanın yorumu hakkındaki haklı görüş ayrılıklarına erişimini engelliyor olabilirler.

Gönderilen makaleyle ilgili iki çeşit rekabet göz önüne alınmaktadır: 1. çalışmalarının analizi ve yorumu hakkında görüş ayrılığına düşen araştırmacıların gönderdikleri, ve 2. gözlenen gerçeğin ne olduğu ve hangi verilerin bildirilmesi gerektiği hakkında görüş ayrılığına düşen araştırmacıların gönderdikleri.

Verilerin sahibinin kim olduğu sorusunun çözümsüz olduğu gözönüne alınarak bir kenara bırakılırsa, aşağıdaki genel gözlemler editörler ve diğerlerine buna benzer problemlere yaklaşırken yardımcı olabilir.

///. D. 4. a. Analiz veya Yorumdaki Farklar Eğer tartışmanın merkezi verilerin analiz veya yorumu ise, yazarlar her iki versiyonu da açık bir biçimde sunan bir makale göndermelidir. Görüş farklılıkları bir kapak mektubunda açıklanmalıdır. Hakem ve editöryal gözden geçirmenin normal süreci, yazarlara analiz veya yorumla ilgili anlaşmazlıklarını çözmede yardımcı olabilir.

Eğer anlaşmazlık çözülemezse ve çalışma yayını hak ediyorsa, her iki versiyon da yayınlanmalıdır. Seçenekler, aynı çalışma üzerine iki makale veya iki analiz veya yorumu olan tek bir makale yayınlamayı içerir. Böyle durumlarda, anlaşmazlığın ve derginin bunu çözmek için gösterilen çabaya katılımının ana hatlarını gösteren bir beyan yayınlamak, editör için uygun olacaktır.

///. D. 4. b. Bildirilen Yöntemler veya Sonuçlardaki Farklar Eğer tartışmanın merkezi, çalışma sırasında gerçekte ne yapıldığı veya gözlemlendiği hakkındaki farklı görüşler ise dergi editörü anlaşmazlık çözümlene kadar yayınlamayı reddetmelidir. Hakem değerlendirmesinin bu gibi problemleri çözmesi beklenemez. Eğer onursuz davranış veya sahtekarlık suçlamaları varsa, editörler uygun yetkilileri bilgilendirmelidir; Editörün araştırmada hatalı davranış şüphesini rapor etme niyeti yazarlara bildirilmelidir.

III. D. 5. Aynı Veritabanına Dayanan Rakip Makaleler

Editörler bazen aynı veri kümesini (örneğin, kamusal bir veritabanından gelen) analiz etmiş ayrı araştırma gruplarından makaleler alırlar. Makaleler analitik yöntemlerinde, varılan sonuçlarda veya her ikisinde farklı olabilirler. Her bir makale ayrı olarak göz önüne alınmalıdır. Verilerin yorumu çok benzer ise, editörlerin ilk gelen makaleye öncelik vermesi mantıklıdır ama zorunlu değildir. Bununla beraber, bu koşullar altında birden fazla baş vurunun editöryal değerlendirilmesi doğru bulunabilir ve hatta farklı analitik yaklaşımlar birbirini tamamlayıcı ve eşit olarak geçerli olabileceğinden, birden fazla makale yayınlamak için iyi bir neden bile olabilir.

III. E. Yazışma

Yazışmaları yapan yazar/garantör dergi ile yazışmak için birincil sorumluluğa sahiptir, fakat ICMJE, editörlerin yazışmalarının her birinin bir kopyasını listelenmiş bütün yazarlara göndermesini önermektedir.

Biyomedikal dergiler, okuyucularına yayınlanmış makaleler hakkında yorumlar, sorular veya eleştiriler, bunun yanında daha önce yayınlanmış makalelerle ilişkisi olmayan kısa raporlar ve yorumlar gönderebilmelerine imkan veren bir mekanizma sağlamalıdır. Bu, zorunlu olmasa da muhtemelen bir yazışma bölümü veya kolonu şeklinde olabilir. Yazışma kısmında tartışılan makalelerin yazarlarına, tercihan yazışmanın görüldüğü sayıda yanıt için bir fırsat verilmelidir. Yazışmanın yazarlarından bir çıkar çatışması veya rekabeti beyan etmesi istenmelidir.

Yayınlanmış yazışma uzunluk, dilbilgisi doğruluğu ve dergi tarzı için edit edilebilir. Alternatif olarak, örneğin internetteki hızlı yanıt bölümlerinde editörler edit edilmemiş yazışmaları yayınlamayı tercih edebilir. Dergi bu konudaki editöryal uygulamasını beyan etmelidir. Yazarlar bir mektup veya yanıtın içeriğini veya tonunu değiştiren editöryal değişiklikleri onaylamalıdır. Her durumda, editörler saygısız, doğru olmayan ve suçlayıcı ifadeleri uzaklaştırmak için çaba harcamalı ve görüşlere veya bulgulara şüphe düşürme niyetiyle ileri sürülmüş suçlayıcı argümanlara izin vermemelidir.

Editörler alakasız, ilginç olmayan veya inandırıcılığı olmayan yazışmaları reddetme hakkına sahip olmakla birlikte, geniş bir görüş aralığının ifade edilmesine izin verme zorunlulukları vardır. Yazışma kolonu sadece derginin veya editörün bakış açısını yaymak için kullanılmamalıdır.

Adil olmak ve yazışmaları kontrol edilebilir oranlarda tutmak amacıyla dergiler yayınlanmış materyallere yanıtlar ve bir konu üzerine tartışmalar için bir süre sınırlaması koymak isteyebilir. Dergiler, yayınlanmış çalışmalar hakkındaki yazışmalar standart veya hızlı-yanıt bölümlerinde görüneceği zaman, ilgili yazarları bilgilendirip bilgilendirmeyeceği konusunda da karar vermelidir. Dergiler çevrim-içi olarak görülen edit edilmemiş yazışmaların arşivlenmesiyle ilgili olarak da bir politika oluşturmalıdır. Bu politikalar derginin hem basılı hem de elektronik versiyonlarında yayınlanmalıdır.

III. F. Ekler, Tema Konuları ve Özel Seriler

Ekler birbiriyle ilişkili konular ve başlıklarla ilgili makalelerin koleksiyonlarıdır, derginin ayrı bir sayısı veya düzenli bir sayısının parçası olarak yayınlanırlar ve genellikle derginin yayıncısından başka kaynaklar tarafından ekonomik olarak desteklenirler. Ekler eğitim, araştırma bilgilerinin değiş tokuşu, odaklanmış bir içeriğe kolayca erişim ve akademi ve özel sektör arasındaki işbirliğini iyileştirmek gibi faydalı amaçlara hizmet edebilir. Ekonomik destek veren kaynaklar, konuların ve bakış açılarının seçimi yoluyla eklerin içeriğinde yanlılığa yol açabildiğinden, dergiler aşağıdaki ilkelere uymayı dikkate almalıdırlar. Aynı prensipler dışarıdan ekonomik desteğin ve/veya konuk editörlerin olduğu tema konuları veya özel seriler için de geçerlidir.

1. Dergi editörü, ekin bütün kısımlarını yayınlama kararının tam bir kontrolü dahil, eklerin içeriği, politikaları ve uygulamaları için bütün sorumluluğu almalıdır. Ekonomik desteği veren organizasyon tarafından edit etmeye izin verilmemelidir.

2. Dergi editörleri, ek makalelerini dış hakemlere gönderme ve ek için gönderilen makaleleri reddetme otoritelerini korumalıdır. Bu şartlar ek üzerine olan editöryal çalışma başlamadan önce yazarlara ve dış ek editörlerine bildirilmelidir.

3. Dergi editörü, ek için bir dış editörün atanmasını onaylamalıdır ve dış editörün çalışması için sorumluluğu almalıdır.

4. Ek için düşünülen ekonomik kaynağın ürünleri ve araştırma, yayın için ekonomik kaynaklar, açıkça belirtilmeli ve ekin tercihan her sayfasında kolayca görülebilen bir yere konmalıdır. Mümkün olan her durumda, ekler birden fazla sponsor tarafından ekonomik olarak desteklenmelidir.

5. Eklerdeki reklamlar, derginin geri kalanındakilerle aynı politikaları izlemelidir.

6. Dergi editörleri okuyucuların olağan editöryal sayfalar ve ek sayfalarını kolayca birbirlerinden ayırt edebilmesini sağlamalıdır.

7. Dergi editörleri ve ek editörleri ekin sponsorlarından kişisel ödül veya avantaj kabul etmemelidir.

8. Eklerdeki ikinci yayın (başka yerlerde yayınlanmış makalelerin yeniden yayınlanması) orijinal makalenin sitasyonu ile açık bir şekilde belirtilmelidir. Ekler gereksiz veya çift yayından kaçınılmalıdır. Ekler araştırma sonuçlarını yeniden yayınlamamalıdır, fakat halkın faydasına olacak kılavuz veya diğer materyallerin yeniden yayınlanması uygun olabilir.

9. Bu dokümanda farklı bir yerde tartışılmış olan yazarlık ve potansiyel çıkar çatışmasının açıklanması ilkeleri, eklere uygulanmalıdır.

III. G. Elektronik Yayın

Biyomedikal dergilerin çoğu günümüzde basılı versiyonları yanında elektronik olarak da yayınlanmaktadır ve bazıları sadece elektronik formda yayınlanmaktadır. İnternette yayınlanmanın da dahil olduğu elektronik yayınlama basılı yayınlamayla aynı olduğundan, açıklık ve tutarlılık açısından, bu belgenin önerileri elektronik olarak yayınlanmış tıp ve sağlık bilgilerine uygulanmalıdır.

Elektronik yayının doğası hem bu belgenin içinde hem de ötesinde olan bazı özel konuları gerektirir. Minimum olarak, *Web* siteleri şunları belirtmelidir: editörler, yazarlar ve katkıda bulunanların isimleri, uygun referansları, kurumları ve ilgili olabilecek çıkar çatışmaları; içeriğin tamamı için referans ve kaynakların dokümantasyonu ve atfı; telif hakkı hakkında bilgi; sitenin kimin malı olduğunun açıklanması; ve sponsorluğun, reklamların ve ticari desteğin açıklanması.

Bir sağlık veya tıp internet sitesinden diğerine bir bağlantı yapmak, ikinci sitenin kalitesinin üstü örtük bir önerisi olarak algılanabilir. Bu nedenle, dergiler diğer sitelere bağlantı yaparken dikkatli olmalıdır; kullanıcılar diğer bir siteye bağlantı yaptığında derginin sitesinden ayrıldıklarını açıkça belirtmek faydalı olabilir. Diğer sitelere ticari düşüncelerin bir sonucu olarak konulmuş bağlantıların böyle olduğu açıkça belirtilmelidir. İçeriğin konması ve güncellenmesinin bütün tarihleri belirtilmelidir. Basılıda olduğu gibi elektro-

nik sergilemede, reklam ve promosyon mesajları editöryal içerik ile yan yana konmamalıdır ve ticari içerik bu şekilde açıkça belirtilmelidir.

Elektronik yayın hızla değişmektedir. Editörler elektronik yayına özgü olan konular üzerine politikalar geliştirmeli, bunları yazarlara ulaştırmalı ve yerleştirmelidir. Bu konular arşivlemeyi, hataların düzeltilmesini, versiyon kontrolünü, kayıtlara geçecek olan dergi olarak elektronik veya basılı versiyonun seçimini ve ilave materyalin yayını içerir.

Hiç bir durumda bir dergi bir makaleyi *Web* sitesinden veya arşivinden çıkarmamalıdır. Bir düzeltme veya geri çekme zorunlu olursa, açıklama uygun bir şekilde etiketlenmelidir ve mümkün olan en erken zamanda derginin izleyen bir sayısında atıf yapılabilen bir sayfada yayınlanmalıdır.

Elektronik makalelerin kalıcı bir arşivde korunması, tarihi kayıt için esastır. Arşive erişim hemen olmalıdır ve erişim yayıncı yerine kütüphane gibi bir üçüncü bir tarafça kontrol edilmelidir. Birden fazla arşive koymak teşvik edilmektedir.

III. H. Reklam

Tıbbi dergilerin çoğu yayıncıları için gelir oluşturan reklamlara yer verir, fakat reklamın editöryal kararları etkilemesine izin verilmemelidir. Dergilerin hem basılı hem de elektronik versiyonlarındaki reklamlar için resmi, açık ve yazılı politikaları olmalıdır. *Web* sitesindeki reklamların politikası mümkün olduğu ölçüde basılı versiyon için olanıyla paralel olmalıdır. Editörler reklamları onaylamak ve reklam politikasını yürütmek için tam ve nihai otoriteye sahip olmalıdır. Mümkün olduğunda, editörler reklamları değerlendirmek için bağımsız kurumların yargılarını kullanmalıdır. Okuyucular reklam ve editöryal materyali kolayca birbirlerinden ayırabilmelidir. Aynı ürün veya konu hakkındaki editöryal ve reklam materyalinin yan yana olmasından kaçınılmalıdır. Makalelerin yer aldığı sayfaların içine reklam sayfalarının konması editöryal içeriğin akışını bozar ve buna karşı çıkılmalıdır.

Dergiler reklamlarla doldurulmamalıdır, fakat sadece bir veya iki yerden reklam alınmaktaysa okuyucular bunların editörü etkilediğini düşünebileceğinden editörler bu konuda dikkatli olmalıdır.

Dergiler, bütün gibi sağlığa ciddi zararı olduğu kanıtlanmış ürünler için reklam yapmamalıdır. Editörler kendi ülkelerine özgü reklam için var olan düzenleyici ve endüstri standartlarının yürütülmesini garantilemedir veya kendi standartlarını geliştirmelidir. Organizasyonlar veya kurumların çıkarları, sınıflandırılmış veya gösterimi olmayan diğer şekillerdeki reklamcılığı, yasa tarafından gerektirmedikçe, kontrol altında tutmamalıdır. Son olarak, editörler yayın için reklamların tüm eleştirilerini göz önüne almalıdır.

III. I. Tıbbi Dergiler ve Genel Medya

Tıbbi araştırma haberlerine kamunun ilgisi, popüler medyanın araştırmalar hakkında bilgi edinmek için yoğun ve aktif bir şekilde yarışmasına yol açmıştır. Araştırmacılar ve kurumlar bazen basın toplantısıyla veya röportaj vererek,

bir araştırmancının bilimsel bir dergide tam olarak yayınlanmasından önce tıbbi olmayan medyada bildirilmesini cesa-retlendirmektedir.

Halkın makul bir zaman içinde önemli tıbbi bilgileri almaya hakkı vardır ve editörler bu süreci kolaylaştırma sorumluluğuna sahiptir. Biyomedikal dergiler birincil olarak kendi okuyucuları için yayınlanmaktadır, ancak genel okuyucunun bunların içeriğiyle ilgili bir ilgisi vardır: Göz önüne alınması gereken bu faktörler arasındaki uygun bir denge derginin medya ile etkileşimine rehberlik etmelidir. Uygulamadaki doktorlar, çalışmanın sonuçları hakkında hastalarına tavsiye vermeden önce raporların tüm ayrıntılarıyla mevcut olmasına ihtiyaç duyarlar. Bunun yanı sıra, çalışma hakem tarafından değerlendirilmeden ve tam olarak doğrulanmadan önce bilimsel araştırmancının medyada bildirilmesi, yanlış veya olgunlaşmamış sonuçların yayılmasına yol açabilir.

Bazı ülkelerde, orijinal araştırma dergide yayınlanmadan önce genel medyada hikayelerin yayını önleyen bir ambargo sistemi kurulmuştur. Ambargo, dikkatli bir şekilde hazırlamak için vakitlerinin olmadığı hikayeleri yayınlamak için üzerlerindeki baskıyı azalttığından, bir çok raportör tarafından takdir edilen "rahat/geniş bir hareket alanı" sağlar. Bazı makaleler finans marketlerini etkileyebilecek büyük potansiyeli olan bilgiler içerdiğinden, biyomedikal bilgilerin halka bildirilme zamanlamasındaki tutarlılık, ekonomik karışıklığı azaltmada da önemlidir. Diğer yandan, ambargo sistemine dergilerin çıkarlarına hizmet ettiği ve bilimsel bilginin hızlı yayılmasına bir engel olduğu için karşı çıkmaktadır.

Editörler bu konulardaki politikaları kurmaya çalışırken aşağıdaki önerileri yararlı bulabilir.

- Editörler, hakemli dergiler yoluyla tıbbi bilginin araştırmacılar tarafından halka düzgünce geçişini himaye edebilir. Bu, yazarlarla ve medyaya birer anlaşma yaparak sağlanabilir; yazarlar makaleleri değerlendirilirken veya yayınlanmayı beklerken çalışmalarını halka yaymayacak ve medya orijinal araştırmancının dergide yayınlanmasından önce hikayeler yaymayacak, bunun karşılığında dergi doğru hikayelerin hazırlanmasında onlara yardım edecektir.

- Editörler bir ambargo sisteminin karşılıklı saygıya dayanarak çalıştığını akıllarında tutmalıdır; resmi bir zorlama veya denetleme mekanizması mevcut değildir. Önemli sayıda medya üyesinin ve biyomedikal derginin ambargo sistemine saygı göstermeme kararı sistemin hızla dağılmasına yol açacaktır.

- Çok az sayıda tıbbi araştırmancının, bir dergide tam olarak yayınlanmadan önce haberlerin yayılmasını gerektiren, halk sağlığı için açık ve acilen önemli klinik sonuçları vardır. Bununla beraber, eğer böyle istisnai durumlar görülürse, halk sağlığından sorumlu uygun otoriteler bilginin doktorlara ve medyaya bir dergide yayınlanmadan önce yayılıp yayılmamasına karar vermeli ve bu karardan sorumlu olmalıdır. Yazar ve ilgili otoriteler, makalelerinin bir dergi tarafından göz önüne alınmasını istediklerinde, halka herhangi bir

açıklama yapmadan önce derginin editörüne danışmalıdır. Eğer editörler acil bir açıklama ihtiyacını haklı bulursa, yayın öncesi açıklamaları sınırlayan politikalarından feragat etmelidir.

- Yayın öncesi açıklamaları sınırlamak için tasarlanmış politikalar, bilimsel toplantılardaki sunumların veya bu toplantıların özetlerinin medyada yayınlanmasına uygulanmamalıdır (bakınız Gereksiz Yayın). Çalışmalarını bilimsel bir toplantıda sunan araştırmacılar sunumlarını medya/gazetecilerle tartışmaya özgür hissetmelidir, fakat çalışmaları hakkında konuşmalarında sunulandan daha fazla ayrıntı sağlamaları uygun değildir.

- Bir makale kısa bir zaman sonra yayınlanacağı zaman, editörler basın açıklamaları yaparak, soruları yanıtlayarak, derginin ön kopyalarını sağlayarak veya raportörleri uygun uzmanlara yönlendirerek, medyanın doğru raporlar hazırlamasına yardımcı olmalıdır. Bu yardım, bir hikayenin yayınlanması ile makalenin yayınlanmasının aynı zamana gelmesi hakkında medyanın işbirliği şartıyla olmalıdır.

- Editörler, yazarlar ve medya yukarıda bahsedilen ilkeleri derginin elektronik versiyonunda erken olarak yayınlanan materyale uygulamalıdır.

III. J. Klinik Çalışmaları Kaydetme Zorunluluğu

ICMJE, klinik çalışmaların kapsayıcı, kamuya açık bir veritabanına kaydının desteklenmesinin önemli olduğuna inanmaktadır. ICMJE klinik çalışmayı, tıbbi bir müdahale ve bir sağlık sonucu arasındaki neden-sonuç ilişkisini çalışmak için gönüllüleri prospektif olarak müdahale veya eş zamanlı karşılaştırma veya kontrol gruplarına atayan herhangi bir araştırma projesi olarak tanımlamaktadır. Tıbbi müdahaleler ilaçları, cerrahi işlemleri, araçları, davranışsal tedavileri, bakım süreci değişikliklerini ve benzerlerini içerir.

ICMJE üyesi dergiler, dergilerinde yayın için değerlendirmeye alınabilmenin koşulu olarak, klinik araştırmancının kamusal bir çalışma siciline kaydedilmiş olmasını koşul koyacaklardır. Bu politikanın ayrıntıları bir dizi editöryalde bulunmaktadır (bakınız Sıklıkla Sorulmuş Sorular altında Editöryaller). ICMJE diğer biyomedikal dergilerin editörlerinin benzer politikaları benimsemesini teşvik etmektedir.

ICMJE özel bir sicil dairesini savunmamaktadır, fakat üye dergileri, yazarlarından çalışmalarını bazı kriterleri sağlayan bir sicil dairesine kaydetmelerini isteyecektir. Kayıt, ücretsiz olarak kamu tarafından erişilebilir olmalıdır. İleride kayıt olacak herkese açık olmalı ve kâr amacı gütmeyen bir organizasyon tarafından yönetilmelidir. Kayıt verilerinin geçerliliğini garantileyecek bir mekanizma olmalı ve kayıt elektronik olarak araştırılabilir olmalıdır. Kabul edilebilir bir kayıt en azından Tablo 1'de listelenmiş olan veri elemanlarını içermelidir. Bazı veri elemanları boş olan veya bilgi vermeyen bir terminoloji içeren çalışma kayıtları uygun değildir.

ICMJE'nin çalışma metodolojisinin kaydını talep ettiğine fakat çalışma sonuçlarının kaydını talep etmediğine dikkat etmek önemlidir; ICMJE bağımsız bir hakemlik sürecine girmemiş araştırma sonuçlarının konmasından kaynaklanan

bilecek potansiyel problemlerin farkındadır. Bununla beraber, ICMJE, FDAAA'nin (*U.S. Food and Drug Administration Amendments Act of 2007*, Birleşik Devletler Gıda ve İlaç Yönetimi 2007 Düzeltme Yasası) araştırmacılar tarafından sonuçları kaydetmesini zorunlu kılmasını anlamaktadır. Sonuçlar FDAAA tarafından belirtilen tablo formunda konulmuşsa, ICMJE başlangıç kaydı olarak aynı birincil klinik çalışma kaydına konmuş daha önceki yayın sonuçlarını göz önüne almayacaktır. Araştırmacılar, ICMJE önerilerini izleyen dergilerin editörlerinin çalışma sonuçlarının daha detaylı betimlemelerinin ve birincil kayıttan (FDAAA durumunda, *ClinicalTrials.gov*) başka kayıtlarda yayınlanmış sonuçları, daha önceki yayın olarak göz önüne alabileceğinin farkında olmalıdır. ICMJE önümüzdeki yıllarda klinik araştırmaların sonuçlarının kaydedildiği veritabanları ile ilgili önemli ölçüde değişikliklerin olması beklemektedir ve diğer kurumlar sonuçların kaydıyla ilişkili zorunluluklar getirdikçe ICMJE önerilerinin düzeltme ihtiyacı ortaya çıkabilecektir.

ICMJE, dergilerin çalışma kayıt numarasını özetin sonunda yayınlamasını önermektedir. ICMJE, bir kayıt numarası mevcut olur olmaz, yazarların bildirmekte oldukları çalışmaya veya makalede bahsettikleri diğer çalışmalara referans vermek için bir çalışma kısaltması kullandıkları ilk anda kayıt numarasını listelemelerini de önermektedir.

IV. Makale Hazırlama ve Gönderme

IV. A. Biyomedikal Dergilere Göndermek için

Bir Makale Hazırlama

Editörler ve hakemler makale okuyarak saatler geçirirler ve bu yüzden okuması ve edit etmesi kolay makaleler almaktan memnun kalırlar. Derginin Yazarlar için Yönergeler'indeki bilgilerin çoğu, her derginin kendine özgü editöryal ihtiyaçlarını sağlayacak şekilde, bu hedefi başarmak için tasarlanmaktadır. Aşağıdaki bilgiler bütün dergiler için makale hazırlamada rehberlik sağlayacaktır.

IV. A. 1. a. Genel Prensipler

Gözlemsel ve deneysel makalelerin metni genellikle (fakat mutlaka değil) şu kısımlara bölünür: *Introduction* (Giriş), *Methods* (Yöntemler), *Results* (Sonuçlar) ve *Discussion* (Tartışma). "IMRAD" yapısı denen bu düzen gelişigüzel bir yayın formatı değil bilimsel keşif sürecinin doğrudan bir yansımasıdır. Uzun makaleler içeriklerini açıkça göstermek için bazı bölümlerde (özellikle Sonuçlar ve Tartışma) alt başlıklar gerektirebilir. Olgu raporları, derlemeler ve Editöryaller gibi diğer tip makaleler muhtemelen farklı şekilde formatlanmayı gerektirir.

Elektronik formatlar detayları veya tüm bölümleri eklemek, bilgileri depolamak, makale bölümlerini çapraz bağlamak veya çıkarmak ve benzerleri için sadece elektronik versiyonda olan fırsatlar yaratmıştır. Yazarlar bu yeni yayın formatlarını geliştirme ve kullanmada editörlerle yakın işbirliğine ihtiyaç duyarlar ve hakem değerlendirmesi için destekleyici elektronik materyali göndermelidirler.

Başlık sayfası, özet, metin, teşekkür kısmı, kaynaklar, tablolar ve şekil açıklamaları dahil makalenin bütün kısımlarının çift aralıklı olması ve kenarların geniş tutulması, editörler ve hakemlerin metni satır satır edit etmesine ve yorum ve soruları doğrudan kağıt kopya üzerine eklemelerine olanak tanır. Makaleler elektronik olarak gönderilmişse, değerlendirme ve edit etme amacıyla baskıyı kolaylaştırmak için dosyalar çift aralıklı olmalıdır.

Yazarlar, editöryal süreci kolaylaştırmak için, makalenin bütün sayfalarını başlık sayfasından başlayarak ardışık olarak numaralamalıdır.

IV. A. 1. b. Spesifik Çalışma Tasarımları için Raporlama Kılavuzu

Araştırma raporları sıklıkla önemli bilgileri ihmal eder. Raporlama kılavuzu (Tablo 2) bazı çalışma tasarımları için geliştirilmiştir ve bazı dergiler yazarlardan bunu izlemesini isterler. Yazarlar seçtikleri derginin Yazarlar için Bilgiler kısmına danışmalıdır.

Bir sonraki bölümde listelenmiş olan genel gereksinimler, bütün çalışma tasarımları için, başlıca unsurları rapor etmekle ilişkilidir. Yazarların spesifik araştırma tasarımlarıyla ilişkili raporlama kılavuzlarına danışması da teşvik edilmektedir. Randomize, kontrollü çalışmalar için, yazarlar CONSORT beyanına baş vurmalıdır. Bu kılavuz, rapor edilecek maddelerin listesi ve hasta akış şeması içeren önerilerden oluşur.

IV. A .2. Başlık Sayfası

Başlık sayfası şu bilgileri içermelidir:

1. Makalenin başlığı. Özlü başlıkları okumak uzun ve karmaşık olanları okumaktan daha kolaydır. Bununla beraber, çok kısa başlıklar, çalışma tasarımı (bu özellikle randomize, kontrollü çalışmaları birbirinden ayırmakta önemlidir) gibi önemli bilgileri içermeyebilir. Yazarlar, makalenin elektronik olarak aranmasını hem duyarlı hem de özgün yapacak bütün bilgileri başlığa dahil etmelidir.

2. Yazarların isimleri ve kurumsal bağları. Bazı dergiler her bir yazarın en yüksek akademik derecesini yayınlarken diğerleri bunu yapmaz.

3. Çalışmanın atfedileceği departman ve kurumların isimleri.

4. Eğer varsa tekipler.

5. Yazışmaları yapan yazarlar için iletişim bilgileri. Makale hakkında yazışmadan sorumlu yazarın adı, adresi, telefon ve faks numarası ve e-posta adresi ("yazışmaları yapan yazar;" bu yazar çalışmanın bütünlüğü için "garantör" olabilir veya olmayabilir). Yazışmaları yapan yazar e-posta adresinin yayınlanıp yayınlanmayacağını açıkça belirtmelidir.

6. *Reprint* (tekrar basmak) makale taleplerinin yapılacağı yazarın adı ve adresi veya yazarlardan *reprint* alınamayacağını beyanı.

7. Bağışlar, araç gereç, ilaçlar veya bunların hepsi şeklindeki desteklerin kaynakları.

8. Kısa başlık. Bazı dergiler başlık sayfasının alt kısmında genellikle harfler ve boşluklar dahil 40 karakterden daha uzun olmayan kısa bir üst başlık veya alt başlık talep eder. Çoğu dergide kısa başlıklar yayınlanır, fakat bazen editöryal ofiste makaleleri dosyalamak ve yerlerini bulmak için de kullanılır.

9. Sözcük sayıları. Yalnızca metin için bir sözcük sayımı (özet, teşekkür kısmı, şekil açıklamaları ve kaynaklar hariç) editörlerin ve hakemlerin makaledeki bilgilerin kendisine ayrılan alana uyup uymadığını ve gönderilen makalenin derginin sözcük sınırlarına uyup uymadığını belirlemelerine olanak tanır. Aynı nedenle, özet için ayrı bir sözcük sayımı faydalıdır.

10. Şekil ve tabloların sayısı. Başlık sayfasında, şekil ve tabloların sayısı belirtilmedikçe makaleye eşlik etmesi gereken şekil ve tabloların gerçekten dahil edildiğini belirlemek editöryal kadro ve hakemler için zordur.

IV. A. 3. Çıkar Çatışması Bildirme Sayfası

Potansiyel çıkar çatışması hakkındaki bilgilerin ihmal edilmesini veya yanlış yerleştirilmesini önlemek için bu bilgileri içeren bir sayfa yazının bir parçası olmalıdır. Bununla beraber, ayrı bir sayfada veya başlık sayfasını hemen izleyen sayfalarda da bulunmalıdır. Dergilerin bu bilgiyi nereye koydukları farklılık gösterebilir ve bazı dergiler çıkar çatışması üzerine olan bilgileri hakemlere göndermez. (Bakınız *Bölüm II. D. Çıkar çatışması.*)

IV. A. 4. Özet (Abstract)

Özet (uzunluk ve format kuralları farklı olabilir) başlık sayfasını takip etmelidir. Çalışma için çerçeve veya temel bilgileri sağlamalıdır ve çalışmanın amacından, temel prosedürlerden (çalışma denekleri veya laboratuvar hayvanlarının seçimi, gözleme dayalı ve analitik yöntemler), ana bulgulardan (spesifik etki büyüklükleri ve mümkünse istatistiksel anlamlılıkları) ve temel sonuçlardan bahsetmelidir. Çalışma veya gözlemlerin yeni ve önemli yönlerini vurgulamalıdır. Klinik çalışmalar üzerine olan makaleler CONSORT grubunun esas olarak belirlediği başlıkları kapsayan özetler içermelidir (www.consort-statement.org/?=1190).

Özetler bir çok elektronik veritabanında indekslenen yegane belirgin makale kısmı olduğundan ve çoğu okuyucunun okuduğu tek kısım olduğundan, yazarlar özeti makalenin içeriğini doğru bir şekilde yansıttığı konusunda dikkatli olmalıdır. Ne yazık ki, bir çok özeti içindeki bilgi metininden farklıdır (6). Yapılandırılmış özetler için gerekli olan format dergiden dergiye değişir ve bazı dergiler birden fazla format kullanır; yazarlar özetlerini seçtikleri dergi tarafından belirtilen formatta hazırlamalıdır.

ICMJE dergilerin, klinik çalışma kayıt numaralarını özeti sonunda yayınlamalarını önermektedir. ICMJE, bir kayıt numarası mevcut olur olmaz, yazarların bildirmekte oldukları çalışmaya veya makalede bahsettikleri diğer çalışmalara referans vermek için bir çalışma kısaltması kullandıkları ilk anda kayıt numarasını listelemelerini de önermektedir.

IV. A. 5. Giriş

Çalışmanın içeriği olan problemin doğası ve önemiyle ilgili bir çerçeve ve temel bilgi sağlar. Çalışma veya gözlemin özgün amacını veya araştırma hedefini veya bu çalışma ile test edilen hipotezi açıklar; araştırma hedefi bir soru olarak ortaya konduğunda sıklıkla daha net olarak odaklanır. Hem asıl hem de ikincil hedefler açık olmalıdır ve önceden belirlenmiş altgrup analizlerinin hepsi tanımlanmalıdır. Sadece doğrudan ilişkili referanslara yer verilir ve bildirilen çalışmadan veriler veya sonuçlar içermez.

IV. A. 6. Yöntemler

Yöntemler bölümü, sadece çalışmanın plan veya protokolünün yazılmakta olduğu anda mevcut olan bilgileri içermelidir; çalışma sırasında elde edilen bütün bilgiler sonuçlar bölümüne aittir.

IV. A. 6. a. Katılımcıların Seçimi ve Tanımlanması
Gözleme dayalı veya deneysel katılımcıların seçimini (kontroller dahil hastalar veya laboratuvar hayvanları), dahil etme - dışlama ilkeleri ve kaynak popülasyonun bir tanımı dahil olmak üzere, açık bir biçimde tanımlayınız. Yaş ve cinsiyet gibi değişkenlerin araştırma konusuyla ilişkisi her zaman açık olmadığından, çalışma raporunda bunlar bulunduğu yazarlar kullanımını açıklamalıdır-örneğin, yazarlar niçin sadece bazı yaşlardaki katılımcıların dahil edildiğini veya niçin kadınların dışlandığını açıklamalıdır. Rehberlik edecek ilke, çalışmanın niçin ve nasıl bu şekilde yapıldığı hakkında açıklık olmalıdır. Yazarlar ırk veya etnik köken gibi değişkenler kullandığında, bu değişkenleri nasıl ölçtüklerini tanımlamalı ve konuyla ilişkisini göstermelidirler.

IV. A. 6. b. Teknik Bilgiler Diğer araştırmacıların sonuçları tekrarlamasına olanak verecek ayrıntıda yöntemleri, cihazları (üreticinin ad ve adresini parantez içinde veriniz) ve işlemleri tanımlayınız. İstatistiksel yöntemler dahil yerleşmiş yöntemlere referans veriniz (aşağıya bakınız); yayınlanmış fakat iyi bilinmeyen yöntemler için referanslar ve kısa tarifler veriniz; yeni veya büyük ölçüde modifiye edilmiş yöntemleri tarif ediniz, bunları kullanma nedenlerini açıklayınız ve sınırlarını değerlendiriniz. Jenerik adları, dozları ve uygulama yolları dahil, kullanılan bütün ilaç ve kimyasalları kesin olarak belirtiniz.

Derleme makaleleri gönderen yazarlar, verilerin bulunması, seçilmesi, elde edilmesi ve sentezlenmesi için kullanılan yöntemleri tanımlayan bir kısmı eklemelidir. Bu yöntemler özet kısmında da kısaltılmış olarak bulunmalıdır.

IV. A. 6. c. İstatistik Orijinal verilere erişimi olan bilgili bir okuyucunun bildirilen sonuçları doğrulayabilmesine yetecek ayrıntıda istatistiksel yöntemleri tanımlayınız. Mümkün olduğunda, bulguları sayısallaştırınız ve ölçüm hatasının veya belirsizliğinin uygun bir belirticiyle birlikte gösteriniz (güven aralıkları gibi). Etki büyüklüğü hakkında önemli bilgiler sağlayamayan sadece P değerleri gibi istatistiksel hipotez testlerine güvenmekten sakınınız. Çalışmanın tasarımı ve istatistiksel yöntemler için referanslar mümkünse sayfalarının belirtildiği standart çalışmalar olmalıdır. İstatistiksel terimleri, kısaltmaları ve çoğu sembolü tanımlayınız. Kullanılan bilgisayar yazılımını belirtiniz.

IV. A. 7. Sonuçlar

Metinde, tablolarda ve resimlerde sonuçlarınızı, temel ve en önemli bulgulara öncelik vererek mantıksal bir sıra ile gösteriniz. Tablolardaki veya resimlerdeki verilerin hepsini metin içinde tekrarlamayınız, sadece en önemli gözlemleri vurgulayınız veya özetleyiniz. İlave veya destekleyici materyaller ve teknik ayrıntılar, erişilebilecekleri fakat metnin akışını bozmayacakları, bir eke yerleştirilebilir veya sadece derginin elektronik versiyonunda yayınlanabilir.

Veriler sonuçlar bölümünde özetlendiğinde, sayısal sonuçları sadece yüzdeler gibi türevler olarak değil türevlerin hesaplandığı mutlak sayılar olarak da veriniz ve onları analiz etmek için kullanılmış olan istatistiksel yöntemleri belirtiniz. Tablolar ve şekilleri makalenin argümanını açıklamak için gerekli olanlar ve destekleyici verilerinin değerlendirilmesi ile sınırlayınız. Bir çok girdisi olan tablolara alternatif olarak grafikleri kullanınız; grafiklerde ve tablolarda verileri tekrarlamayınız. İstatistikte "rastgele" (bir randomizasyon cihazını akla getirir), "normal", "anlamlı", "korelasyonlar" ve "örnek" gibi teknik terimlerin, teknik olmayan kullanımından sakınınız.

Bilimsel olarak uygun olduğunda, verilerin yaş ve cinsiyet gibi değişkenlere göre analizleri dahil edilmelidir.

IV. A. 8. Tartışma

Çalışma ve ondan kaynaklanan sonuçların yeni ve önemli yönlerini vurgulayınız. Giriş veya sonuçlar bölümünde verilmiş olan verileri veya diğer bilgileri detaylı olarak tekrarlamayınız. Deneysel çalışmalar için, tartışmaya ana bulguları kısaca özetleyerek başlamak yararlıdır, daha sonra bu bulgular için olası mekanizmaları veya açıklamaları izah ediniz, sonuçları ilgili diğer çalışmalar ile kıyaslayınız ve farklarını gösteriniz, çalışmanın kısıtlamalarını belirtiniz ve bulguların gelecekteki araştırmalar ve klinik uygulamalar için önemini açıklayınız.

Sonuçları çalışmanın hedefleri ile ilişkilendiriniz fakat yetkin olmayan beyanlardan ve verilerce uygun şekilde desteklenmeyen sonuçlardan sakınınız. Özellikle, makale uygun ekonomik veriler ve analizler içermedikçe ekonomik faydalar ve maliyetler hakkında beyanlar yapmaktan sakınınız. Tamamlanmamış bir çalışmaya dokundurmaktan veya öncelik iddia etmekten sakınınız. Gerekli olduğunda yeni hipotezlerden bahsediniz, fakat bunların böyle olduğunu açıkça belirtiniz.

IV. A. 9. Kaynaklar

IV. A. 9. a. *Kaynaklarla İlişkili Genel Düşünceler* Derleme makaleleri kaynak olarak göstermek okuyucuları bir literatür kitlesiyle tanıştırmak için etkili bir yol olabilmekle birlikte, derleme makaleler orijinal çalışmayı her zaman doğru bir şekilde yansıtmaz. Bu nedenle mümkün olduğunca, okuyuculara orijinal araştırma doğrudan kaynak olarak sağlanmalıdır. Diğer yandan, bir konu üzerine olan orijinal çalışmalar için uzun kaynak listeleri basılı kağıtta aşırı yer kaplayabilir.

Özellikle günümüzde, kaynaklar yayınlanmış makalenin elektronik versiyonuna eklenebildiğinden ve elektronik literatür araştırması okuyucuların yayınlanmış literatüre daha etkin olarak ulaşabilmesine olanak tanıdığından, önemli orijinal makalelerin küçük bir kaynakçası sıklıkla her şeyi içeren bir liste kadar iyi hizmet eder.

Özetleri kaynak olarak kullanmaktan sakınınız. Kabul edilmiş fakat henüz yayınlanmamış makaleler kaynak olarak gösterilirken "baskıda" veya "yakında yayınlanacak" şeklinde belirtilmelidir; yazarlar böyle makalelere atıfta bulunurken yazılı izin ve yayın için kabul edildiklerinin doğrulamasını almalıdır. Gönderilmiş fakat kabul edilmiş makalelerden bilgilere, metin içinde "yayınlanmamış gözlemler" olarak atıfta bulunulmalıdır ve kaynaktan yazılı izin alınmalıdır.

Kamuya açık bir kaynaktan elde edilemeyen esansiyel bir bilgi olmadığı sürece "kişisel iletişim"e bir atıfta bulunmaktan sakınınız, bu durumda kişinin adı ve iletişimin tarihi metinde parantez içinde belirtilerek atıfta bulunulmalıdır. Bilimsel makaleler için, kişisel iletişimin kaynağından yazılı izin ve doğruluk onayı alınız.

Bazı dergiler atıfta bulunulan bütün kaynakların doğruluğunu kontrol eder ama hepsi bunu yapmaz; sonuç olarak, bazen makalelerin yayınlanmış versiyonlarında atıf hataları görülmektedir. Bu gibi hataları en aza indirmek için, kaynakları orijinal dokümanlarla doğrulayınız. Yazarlar kaynaklardan hiç birinin geri çekilmiş bir makaleye atıfta bulunmadığını kontrol etmekten sorumludur, bunun istisnası geri çekme bağlamında atıfta bulunmaktır. MEDLINE'da indekslenmiş dergilerde yayınlanmış makaleler için, ICMJE PubMed'i geri çekmeler hakkındaki bilgiler için yetkili kaynak olarak kabul eder. Yazarlar MEDLINE'da geri çekilmiş makaleleri "Retracted publication [pt] in PubMed" arama terimini kullanarak belirleyebilirler, burada köşeli parantez içindeki pt yayın tipi (publication type) anlamına gelmektedir.

IV. A. 9. b. *Kaynak Tarzı ve Formatı* Kaynaklar için Standart Şartların tarzı büyük ölçüde NLM'nin kendi veritabanları için benimsediği "American National Standards Institute" tarzına dayanmaktadır. Çeşitli kaynak tipleri için önerdiği formatlar hakkında bilgi için yazarlar NLM'nin Tıpta Atıfta bulunma (Citing Medicine) kısmına danışmalıdır.

Kaynaklar, metinde ilk kez geçtikleri sırada, ardışık olarak numaralanmalıdır. Metin, tablolar ve şekil açıklamalarında kaynakları parantez içinde Arapça rakamlarla belirtiniz. Sadece tablolar ve şekil açıklamalarında atıfta bulunulan kaynaklar, bu tablo veya şeklin metinde ilk kez belirtilmesiyle oluşan sıraya uygun olarak numaralanmalıdır. Dergilerin adları, MEDLINE için indekslenmiş dergilerin listesinde kullanılmış olan tarza uygun olarak kısaltılmalıdır. Bu tarz, NLM tarafından Kütüphanelerin Web sitesine konmuştur. Dergiler, yazarlardan elektronik kaynaklara metinde parantez içinde veya metni izleyen numaralandırılmış kaynaklarda atıfta bulunmalarını istemelerine göre değişiklik gösterir. Yazarlar çalışmalarını göndermeyi planladıkları dergiye danışmalıdır.

IV. A. 10. Tablolar

Tablolar bilgileri tam olarak kapsar ve onları etkili bir şekilde gösterir; ayrıca istenen ayrıntı ve kesinlik düzeyinde bilgi sağlar. Verileri metinde değil de tablolarda tutmak sıklıkla metnin uzunluğunu azaltmayı mümkün kılar.

Her bir tabloyu ayrı bir sayfaya çift aralıklı olarak yazınız veya basınız. Tabloları metinde ilk kez bahsedildikleri sırayla ardışık olarak numaralandırınız ve her birine kısa bir başlık veriniz. Dahili yatay veya dikey çizgiler kullanmayınız. Her kolona kısa veya kısaltılmış bir başlık veriniz. Yazarlar, açıklayıcı konuları başlığa değil dipnota yerleştirmelidir. Standart olmayan bütün kısaltmaları dipnotlarda açıklayınız ve şu sembolleri sırayla kullanınız:

*, †, ‡, §, ||, ¶, **, ††, ‡‡

Ortalamanın standart hatası ve standart sapma gibi değişikliklerin istatistiksel ölçümlerini belirtiniz.

Her tablodan metin içinde bahsedildiğinden emin olunuz.

Eğer yayınlanmış veya yayınlanmamış diğer bir kaynaktan veriler kullanıyorsanız, izin alınız ve bu kaynağa tam olarak teşekkür ediniz.

Basılı olarak yayınlanmak için çok geniş olan destekleyici verileri içeren ilave tablolar, derginin elektronik versiyonunda yayınlanmak, bir arşiv servisine konmak veya okuyuculara doğrudan yazar tarafından sağlanmak için uygun olabilir. Bu ilave bilgilerin varlığı ve yeri hakkında okuyucuları bilgilendirmek için metne uygun bir beyan eklenmelidir. Bu gibi tabloları değerlendirilmeleri için makaleyle birlikte gönderiniz, böylece bunlar hakemlere ulaşacaktır.

IV. A. 11. Resimler (Şekiller)

Şekiller ya profesyonel olarak çizilmiş veya fotoğraflanmış ya da fotoğraf kalitesinde dijital baskılar olarak gönderilmiş olmalıdır. Şekillerin baskı için uygun olan bir versiyonunu istemeye ek olarak, bazı dergiler şu an yazarlardan şekillerin, derginin *Web* versiyonunda yüksek kaliteli imajlar oluşturacak bir formatta (örneğin, JPEG veya GIF) elektronik dosyalarını istemektedir; yazarlar, makalelerini göndermeden önce bu gibi dosyaların imajlarını, kendi kalite standartlarını sağladıklarından emin olmak için bir bilgisayar ekranında gözden geçirmelidir.

Röntgen filmleri, taramalar ve diğer tanısal görüntüler ve patoloji örneklerinin resimleri veya fotomikrografiler için, genellikle 127x173 mm (5x7 inç) olan keskin, parlak, siyah-beyaz veya renkli fotografik baskılar gönderin. Bazı dergiler şekilleri yeniden çizmekle birlikte, bir çoğu bunu yapmaz. Bu nedenle, şekillerdeki harfler, rakamlar ve semboller açık ve tutarlı olmalı ve yayın için şekil küçültüldüğünde okunabilir kalmak için yeterince büyük olmalıdır. Bir çoğu doğrudan slayt sunumlarında kullanılacağından, şekiller mümkün olduğu kadar kendi kendini açıklar tarzda yapılmalıdır. Başlıklar ve detaylı açıklamalar, şekillerin kendilerine değil, şekil açıklamalarına aittir.

Fotomikrografların dahili ölçekleri olmalıdır. Fotomikrograflarda kullanılmış olan semboller, oklar veya harfler zemin ile kontrast oluşturmalıdır.

Potansiyel olarak tanınabilecek insanların fotoğraflarına, fotoğrafı kullanmak için yazılı izin eşlik etmelidir.

Şekiller, metinde geçtikleri sıraya uygun olarak ardışık şekilde numaralanmalıdır. Eğer bir şekil daha önce yayınlanmışsa, orijinal kaynağı belirterek teşekkür ediniz ve telif hakkı sahibinden şekilleri kopyalamak için yazılı bir izin gönderiniz. Kamuya açık alandaki dokümanlar hariç, yazara veya yayıncıya bakmaksızın izin gereklidir.

Renkli şekiller için derginin renkli negatifler, pozitif şeffaflar veya renkli baskılar gerektirip gerektirmediğinden emin olunuz. Eşlik eden, kopyalanacak bölgeyi göstermek için işaretlenmiş çizimler editör için faydalı olabilir. Bazı dergiler renkli resimleri sadece yazar ilave masrafları öderse yayınlar.

Yazarlar elektronik formatlarda gönderilen şekiller için gerekenler hakkında dergiye danışmalıdır.

IV. A. 12. Resimler (Şekiller) için Açıklamalar

Şekil açıklamalarını ayrı bir sayfada başlayarak, şekillere karşılık gelen Arap rakamlarıyla, çift aralık kullanarak yazınız veya basınız. Şekillerin kısımlarını ayırt etmek için semboller, oklar, rakamlar veya harfler kullanıldığında, resim açıklamasında her birini açık bir şekilde belirtiniz ve açıklayınız. Fotomikrograflarda dahili ölçüğü açıklayınız ve boyama yöntemini belirtiniz.

IV. A. 13. Ölçü Birimleri

Uzunluk, yükseklik, ağırlık ve hacim ölçümleri metrik birimlerle (metre, kilogram veya litre) veya ondalık katları ile bildirilmelidir.

Sıcaklıklar *Celsius* derecelerinde olmalıdır. Kan basınçları, dergi tarafından diğer birimler özel olarak talep edilmedikçe, milimetre cıva olmalıdır.

Dergiler hematolojik, klinik kimya ve diğer ölçümleri bildirmek için kullandıkları birimlerde farklılıklar gösterir. Yazarlar derginin Yazarlar için Bilgiler kısmına danışmalıdır ve laboratuvar bilgilerini hem lokal hem de uluslararası sistem (SI) birimleriyle bildirmelidir. SI birimleri evrensel olarak kullanılmadığından, editörler yazarların alternatif veya SI olmayan birimleri eklemesini isteyebilir. İlaç konsantrasyonları SI veya kütle birimleriyle bildirilebilir, fakat uygun olduğunda, alternatif parantez içinde verilmelidir.

IV. A. 14. Kısaltmalar ve Semboller

Sadece standart kısaltmalar kullanın; standart olmayan kısaltmaların kullanımı okuyucu için kafa karıştırıcı olabilir. Makalenin başlığında kısaltmalardan kaçınınız. Kısaltma standart bir ölçü birimi olmadıkça, ilk kez kullandığında önce tam olarak yazılmalı bunu parantez içinde kısaltma izlemelidir.

IV. B. Makalenin Dergiye Gönderilmesi

Günümüzde makalenin elektronik olarak gönderilmesini giderek artan sayıda dergi kabul etmektedir; bu disk üzerinde, bir e-mail eki olarak veya derginin *Web* sitesine doğrudan yüklemeye olabilir. Elektronik başvuru zaman ve

paradan kazandırır ve makalenin editöryal süreç boyunca (örneğin, hakem değerlendirmesi için gönderildiğinde) elektronik formda işlenmesine olanak verir. Elektronik başvuru hakkında spesifik yönergeler için, yazarlar derginin Yazarlar için Yönergeler'ine danışmalıdır.

Eğer makalenin kağıt versiyonu gönderilmekteyse, makalenin ve şekillerin istenen sayıda kopyasını gönderin; hakem değerlendirmesi ve edit etme işlemleri için onların hepsine ihtiyaç olacaktır ve editöryal ofis personelinin gerekli kopyaları yapması beklenmemelidir.

Makalelere, aşağıdaki bilgilerin bulunması gereken bir kapak mektubu eşlik etmelidir.

- Aynı veya çok benzer çalışmanın gereksiz yayını gibi görülebilecek bütün baş vurular ve daha önceki raporlar hakkında editöre tam bir beyan. Böyle bir çalışmadan özel olarak bahsedilmelidir ve yeni makalede atıfta bulunulmalıdır. Editöre bu durumla uğraşmasında yardımcı olması için böyle materyallerin kopyaları, gönderilen makaleye eklenmelidir.

- Bir çıkar çatışmasına yol açabilecek mali veya diğer ilişkiler, makalenin kendisinde veya bir yazar formunda bulunmuyorsa, bu bilginin bir beyanı.

- Makalenin bütün yazarlar tarafından okunmuş ve onaylanmış olduğunun, bu belgede daha önce bahsedilen yazarlık için gereksinimlerin sağlanmış olduğunun ve yazarların hepsinin makalenin, bu bilgilerin diğer bir formda sağlanmadığı, dürüst bir çalışmayı temsil ettiğine inanmakta olduğunun (aşağıya bakınız) bir beyanı.

- Makalenin içinde bu bilgi yer almıyorsa, diğer yazarlarla revizyonlar ve makalenin son halinin onayı hakkında iletişimden sorumlu olan yazışma yazarının ismi, adresi ve telefon numarası.

Mektup, söz konusu dergide makalenin temsil ettiği makale tipi veya formatı gibi editöre yardımcı olabilecek diğer bilgileri de içermelidir. Eğer makale daha önce diğer bir dergiye gönderilmişse, makale ile birlikte önceki editörün ve hakemlerin yorumlarını ve bunlarla beraber yazarın bu yorumlara yanıtlarını göndermek faydalı olabilir. Editörler, yazarların bu daha önceki yazışmalarını göndermelerini teşvik etmektedir. Böyle yapmak değerlendirme sürecini hızlandırabilir.

Günümüzde bir çok dergi, yazarların, başvurunun bütün bileşenlerini içerdiklerinden emin olmalarında yardımcı olmak için, bir başvuru öncesi kontrol listesi sağlamaktadır. Günümüzde bazı dergiler yazarların, bazı çalışma tiplerinin raporları için kontrol listelerini doldurmasını da istemektedir (örneğin, randomize, kontrollü çalışmaların raporları için CONSORT kontrol listesi). Yazarlar derginin bu gibi kontrol listeleri kullanıp kullanmadığına bakmalıdır ve istenmişse bunları makaleyle birlikte göndermelidir.

İzin mektupları belirtilen şu durumlarda makaleye eşlik etmelidir; daha önce yayınlanmış materyali kopyalamak, daha önce yayınlanmış resimleri kullanmak, kimliği açığa çıkabilecek insanlar hakkında bilgileri rapor etmek veya katkıları için kişilere teşekkür etmek.

V. Kaynaklar

A. Bu Belgede Bahsedilen Kaynaklar

1. Davidoff F, for the CSE Task Force on Authorship. Who's the author? Problems with biomedical authorship, and some possible solutions. *Science Editor*. 2000; 23:111-9.
2. Yank V, Rennie D. Disclosure of researcher contributions: a study of original research articles in *The Lancet*. *Ann Intern Med*. 1999;130:661-70.
3. Flanagan A, Fontanarosa PB, DeAngelis CD. Authorship for research groups. *JAMA*. 2002;288:3166-8.
4. Godlee F, Jefferson T. *Peer Review in Health Sciences*. London: BMJ Books; 1999.
5. World Medical Association Declaration of Helsinki. Ethical principles for medical research involving human subjects. *JAMA*. 2000;284:3043-5.
6. Pitkin RM, Branagan MA, Burmeister LF. Accuracy of data in abstracts of published research articles. *JAMA*. 1999;281:1110-1.

B. Biyomedikal Dergilerle İlişkili Diğer Bilgi Kaynakları

World Association of Medical Editors (WAME)
Council of Science Editors (CSE)
European Association of Science Editors (EASE)
Cochrane Collaboration
Committee on Publication Ethics (COPE)

VI. Tıbbi Dergi Editörleri Uluslararası Komitesi Hakkında

ICMJE, katılımcılarının yılda bir kez toplandığı ve Makaleler için Standart Şartlar üzerine çalışmalarını kendilerinin finanse ettiği genel tıp dergi editörlerinin bir grubudur. ICMJE bu belge hakkında yorumları ve gündem maddeleri için önerileri davet eder.

VII. Biyomedikal Dergilere Gönderilen Makaleler için Standart Şartlar'ın YAZARLARI

ICMJE'ye katılan dergiler, organizasyonlar ve Eylül 2008'de Makaleler için revize edilmiş Standart Şartları onaylamış temsilcileri şunlardır; *Annals of Internal Medicine*, *British Medical Journal*, *Canadian Medical Association Journal*, *Croatian Medical Journal*, *Journal of the American Medical Association*, *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde (The Dutch Medical Journal)*, *New England Journal of Medicine*, *New Zealand Medical Journal*, *The Lancet*, *The Medical Journal of Australia*, *Tidsskrift for Den Norske Lægeforening (The Journal of the Norwegian Medical Association)*, *Ugeskrift for Læger (Journal of the Danish Medical Association)*, "the U.S. NLM", ve "the World Association of Medical Editors".

VIII. Standart Şartların Kullanımı, Dağıtımı ve Çevirisi

Kullanıcılar, kâr amacı gütmeyen eğitim amaçları için bu belgeyi bedelsiz olarak basabilir, kopyalayabilir ve dağıtabilirler. ICMJE bu belgenin kağıt kopyalarını (*reprint*) stoklamamaktadır.

İlgilenen organizasyonlar için ICMJE politikası, www.ICMJE.org 'daki resmi İngilizce belgeye bağlantı (link) koymalarıdır. ICMJE, belgenin ICMJE'ninkinden başka Web sitelerine konmasını doğru bulmamaktadır.

ICMJE, organizasyonların kâr gütmeyen amaçlarla bu belgeyi basmasından veya İngilizceden başka dillere çevirmesinden memnun kalır. Bununla beraber, ICMJE'nin çevirecek, geri çevirecek veya belgenin basılmış veya çevrilmiş versiyonlarını onaylayacak kaynakları yoktur. Bu nedenle, bütün çeviriler şu ifadeyi görünür bir yerde içermelidir: "Bu ICMJE Biyomedikal Dergilere Gönderilen Makaleler için Standart Şartlarının, (*baskısı / (dilin adını girin)*) dilindeki çevirisidir., (*Organizasyonun adını girin*) bu çeviriyi (*eğer varsa mali kaynağın adı*)'nin desteği ile hazırlamıştır. ICMJE bu baskının/çevirinin içeriğini ne uygunsuz bulur ne de onaylar. ICMJE Standart Şartları periyodik olarak günceller, bu nedenle (*tarihi girin*)'de hazırlanmış olan bu baskı/çeviri www.ICMJE.org'daki güncel resmi versiyonu doğru bir şekilde yansıtmayabilir. Biyomedikal Dergilere Gönderilen Makaleler için Standart Şartların resmi versiyonu www.ICMJE.org da bulunmaktadır."

Biyomedikal Dergilere Gönderilen Makaleler için Standart Şartları basan veya çeviren bireyler veya organi-

zasyonlardan ICMJE'den resmi, yazılı izin almalarını gerekli kılmıyoruz. Bununla beraber, ICMJE bu kişiler ve organizasyonlardan, baskı veya çeviri için ICMJE sekreterliğine bilgi vermelerini ister ki böylece ICMJE bu şekildeki versiyonlarının bir kaydını tutabilmektedir.

IX. Sorular

Bir soru göndermeden önce, lütfen www.icmje.org 'daki Sıklıkla Sorulmuş Sorular kısmına danışın. Web sitesinin bu kısmı yaygın olarak sorulan soruların çoğuna cevapları içermektedir.

Standart Şartlar hakkındaki sorular şu adrese gönderilmelidir; Christine Laine, MD, MPH at the ICMJE Secretariat office, American College of Physicians, 190 N. Independence Mall West, Philadelphia, PA 19106-1572, USA. e-posta claine@acponline.org. Lütfen ICMJE sekreterlik ofisine, bireysel çalışmalar, dergilerin kendilerine özgü stilleri veya kendine özgü dergi politikaları hakkında sorular yöneltmeyiniz. ICMJE bireysel dergilerin iletişim bilgilerini arşivlemez. Bir dergiye gönderilmesi planlanan makaleler ICMJE'ye değil doğrudan dergiye gönderilmelidir.